ئامانىنساخان ھەققىدە ھېكايە

阿曼尼莎汗的故事

THE STORY OF AMANNISHAHAN

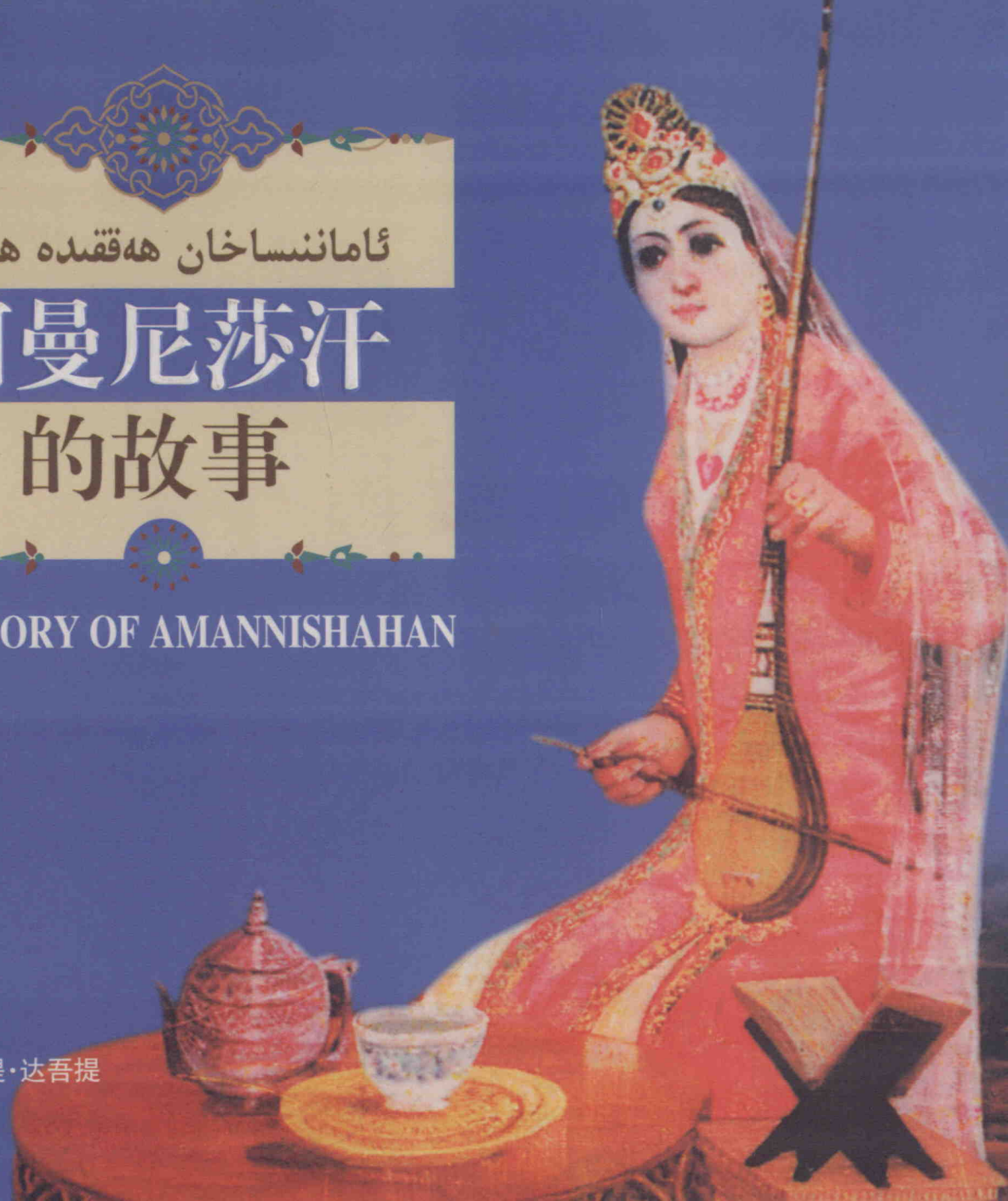

图　朱玛·玉素甫
文　孟　星　沙吾提·达吾提

新疆人民出版社

ئامانىساخان ھەققىدە ھېكايە

阿曼尼莎汗的故事

THE STORY OF AMANNISHAHAN

图　朱玛·玉素甫
文　孟　星　沙吾提·达吾提

新疆人民出版社

2007.29

朱玛·玉素甫，男，维吾尔族，中共党员，1941 年 9 月 25 日生于莎车，1997 年 10 月 1 日因病去世。生前为中国美术家协会新疆分会会员、莎车县美术家协会主席。曾先后供职于喀什市卫校、莎车县文化馆。1962 年 8 月发表处女画作《爱好卫生》。至 1997 年，个人创作水粉画、油画逾千幅。《细雕》、《丝绸之路的巴扎》、《喜庆》在 1982 年自治区"新疆好"美术书法展上分获一、二等奖；1984 年，《长发的维吾尔姑娘》获北京民族画展二等奖、杭州全国第六届美术展览优秀奖；1997 年第三届新疆艺术节中，油画《刀朗女孩》、《英吉沙小刀》分获一、三等奖。

ئامانىنساخان ھەققىدە ھېكايە

阿曼尼莎汗的故事

THE STORY OF AMANNISHAHAN

图　朱玛·玉素甫
文　孟　星　沙吾提·达吾提

新疆人民出版社

内容提要

《十二木卡姆》套曲是中华民族文化百花园中一枝光彩夺目的艳丽奇葩，它的整理者阿曼尼莎汗王妃为丰富和繁荣维吾尔文学、音乐等做出了杰出的贡献。本画册通过已故中国美术家协会新疆分会会员、莎车县美术家协会主席朱玛·玉素甫的一套水粉画，勾勒展现了阿曼尼莎汗富有传奇色彩的人生，有助于读者进一步深入了解定都莎车的中国古代地方政权叶尔羌汗国时期维吾尔文学以及“木卡姆”艺术的集大成者、杰出的音乐家、诗人阿曼尼莎汗王妃的生平。

《阿曼尼莎汗的故事》编纂委员会

主 任 委 员　王铁民

副主任委员　艾海提·沙依提　李东明

　　贾沙热提·买买提　贾庭义

委　　员　朱玛·玉素甫　孟　星　陈海洋

　　尼加提·麦麦提　武卫国

　　莫合塔尔·朱玛

策　　划　王铁民

主　　编　李东明　孟　星

绘　　图　朱玛·玉素甫

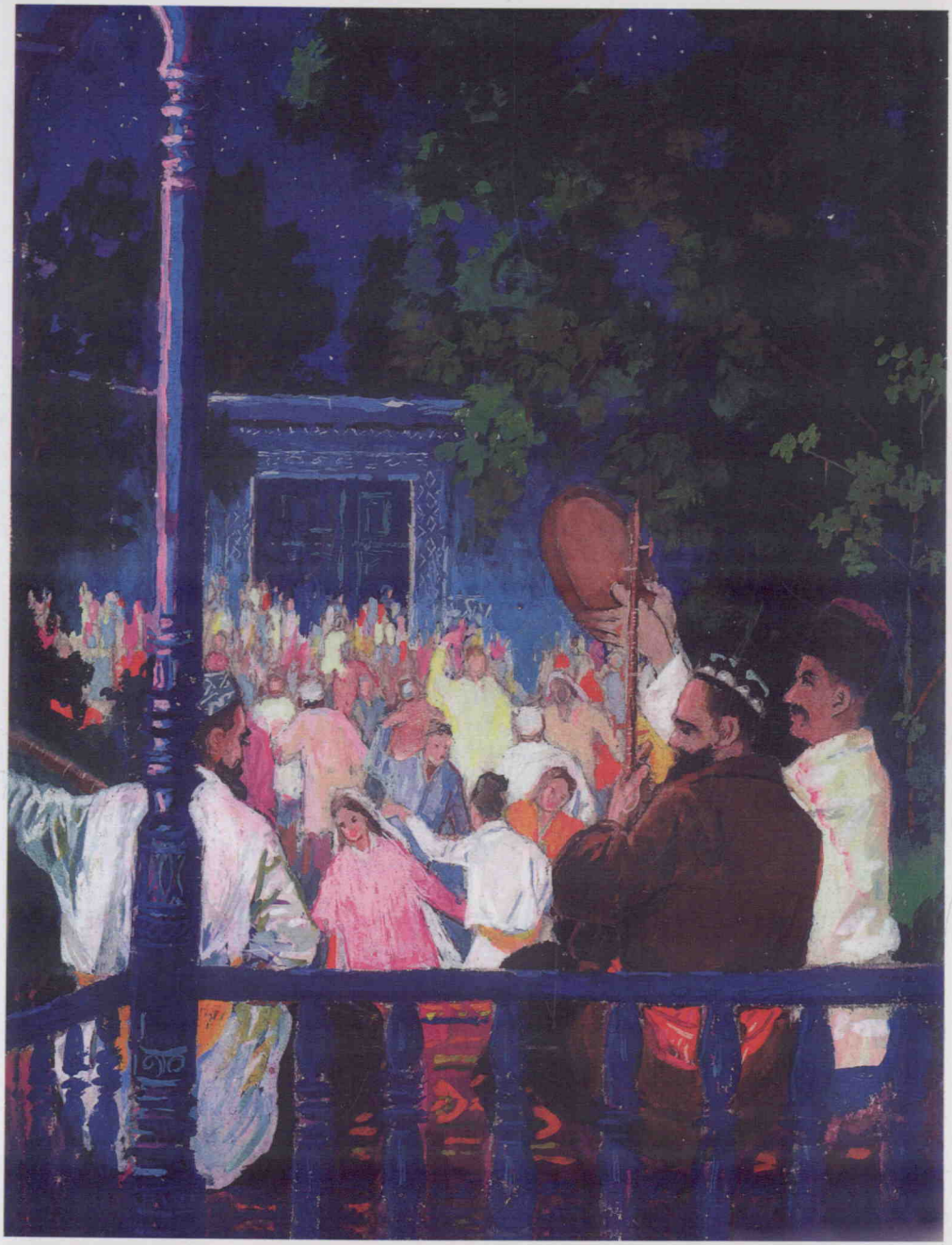
配　　文　孟　星　沙吾提·达吾提

Abstract

Twelve Muqam is a brilliant exotic flower in the garden of Chinese national culture. Its trimmer, Amannishahan, made splendid contributions to the enrichment and flourish of Uygur literature and music, etc. This booklet outlines the legendary life of Amannishahan with a set of gouaches by the late Zuma Yusuf, a member of the Xinjiang Branch of China Artists Association and Chairman of the Artists Association of Shache County. It will help the readers further understand the life of Amannishahan , an outstanding musician and poet as well as a typical representative of Uygur literature and Muqam art during the Yarkand Khanate that had Shache as its capital.

مۇھىم مەزمۇنى

«ئون ئىككى مۇقام» يۇرۇشلۇك مۇزىكىلىرى — جۇڭخۇا مىللىي مەدەنىيىتى گۈلىستانىدىكى كۆزنى قاماشتۇرىدىغان، رەڭدار، كۆركەم گۈللەرنىڭ سەرخىلىدۇر. ئۇنى رەتلىگۈچى خانىش ئامانىنىساخان ئۇيغۇر ئەدەبىيات، مۇزىكىلىرىنى بېيىتىش ۋە رونىاق تاپقۇزۇش ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان. مەزكۇر رەسىملىك كىتابتا جۇڭگو گۇزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ ئەزاسى، يەكەن گۇزەل سەنئەتچىلەر جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى مەرھۇم جۇمە يۇسۇپنىڭ بىر يۇرۇش سۇ بويىاق رەسىملىرى ئارقىلىق ئامانىنىساخاننىڭ مول رىۋايەت تۇسىنى ئالغان ھاياتى سۇرەتلەپ بېرىلگەن بولۇپ، ئوقۇرمەنلەرنىڭ جۇڭگونىڭ قەدىمىي يەرلىك ھاكىمىيىتى بولغان يەركەن خانلىقى دەۋرىدە ئۇيغۇر ئەدەبىياتى، شۇنىڭدەك «مۇقام» سەنئىتىنى تۇپلاپ رەتلىگۈچى، مەشھۇر مۇزىكانت، شائىرە، خانىش ئامانىنىساخاننىڭ ھاياتىنى يەنمۇ چوڭقۇر چۈشىنىشگە ياردەم بېرىدۇ. بۇ كەمدىن - كەم تېپىلىدىغان، قىزىقارلىق ۋە بىلىمچانلىقنى بىرگەۋدە قىلغان ئوقۇشلۇق بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

夏赫塔塔村的村民们个个能歌善舞，每逢“诺鲁兹节”或郊游日活动，他们都会举村欢庆，聚众弹唱，载歌载舞。

«شاھتاتار» كەنتىدىكى خەلقلەر ئەزەلدىن ناخشا ـ ئۇسسۇل، مۇزىكا، ئەلنەغمە سەنئىتىگە ۋە مۇ-قامغا ئامراق ھېرىسمەن كىشىلەر ئىدى. ئۇلار يىل بېشىدىكى نەۋرۇز ۋە باراۋەت كۈنلىرىدە پۈتۈن يې-زىنى زىلزىلىگە كەلتۈرۈپ نەغمە ـ ناۋا قىلاتتى ۋە ئۇسسۇل، ساماغا چۈشەتتى.

The villagers of Shahtata were all good at singing and dancing. Every Noruz or excursion would be a festivity for all members of the village. People would gather together to play various musical instruments, sing and dance.

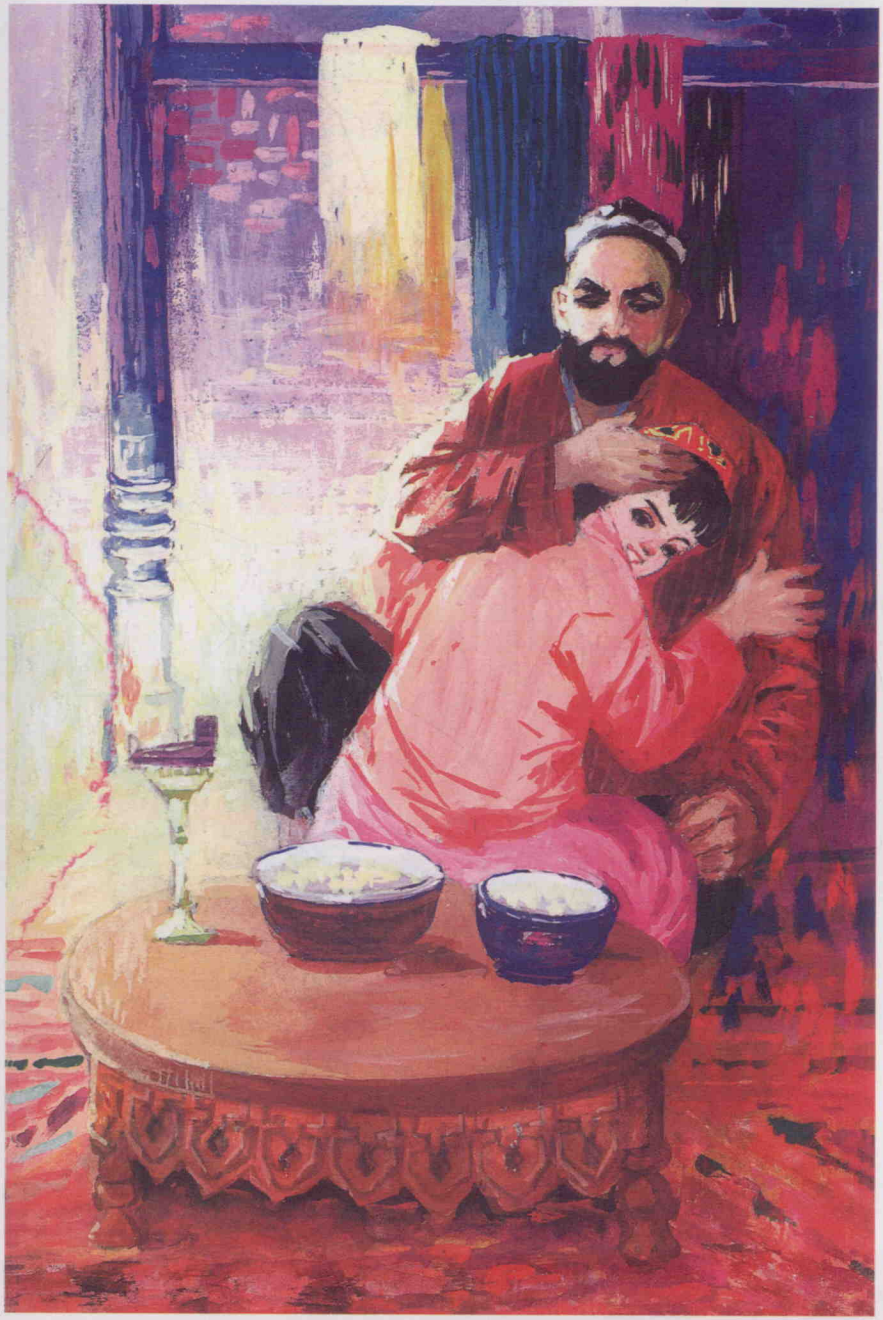

阿曼尼莎汗的父亲麦合木提大叔担任过叶尔羌汗国的宫廷乐师，后因宫廷斗争被流放到夏赫塔塔村，她的家也就因大叔的缘故，变成了年轻乐师和艺人们经常聚会弹唱“木卡姆”的娱乐摇篮。

ئامانىنساخانىڭ دادىسى مەخمۇت ئاكا ئۆز ۋاقتىدا يەنى يەركەن خانلىقى دەۋرىدە ئوردا مۇغەننىسى (ـ سازەندىسى) بولۇپ، كېيىنچە ئوردىدىكى بىر قىسىم ۋەزىر ـ ۋۇزرالارنىڭ ئىچكى كۈرەشلىرى تۈپەيلىدىن ئوردىدىن شاھتاتارغا سۈرگۈن قىلىنغان. ئامانىنساخانىڭ ئۆيىمۇ دادىسىنىڭ سەۋەبىدىن، ياش سازەندە ـ ئەلنەغمىچىلەر مۇقام ئېيتىدىغان، ساز بىلەن ناخشا ئورۇنلايدىغان پائالىيەتلەرنىڭ بەزمىگاھىغا ئايلانغان.

Amannishahan's father, Mahmut, used to serve as a court musician of the Yarkand Khanate and then was exiled to Shahtata after an internal struggle in the court. Just for his sake, Amannishahan's home became a pleasure cradle for those young musicians and artists to play and sing Muqam together frequently.

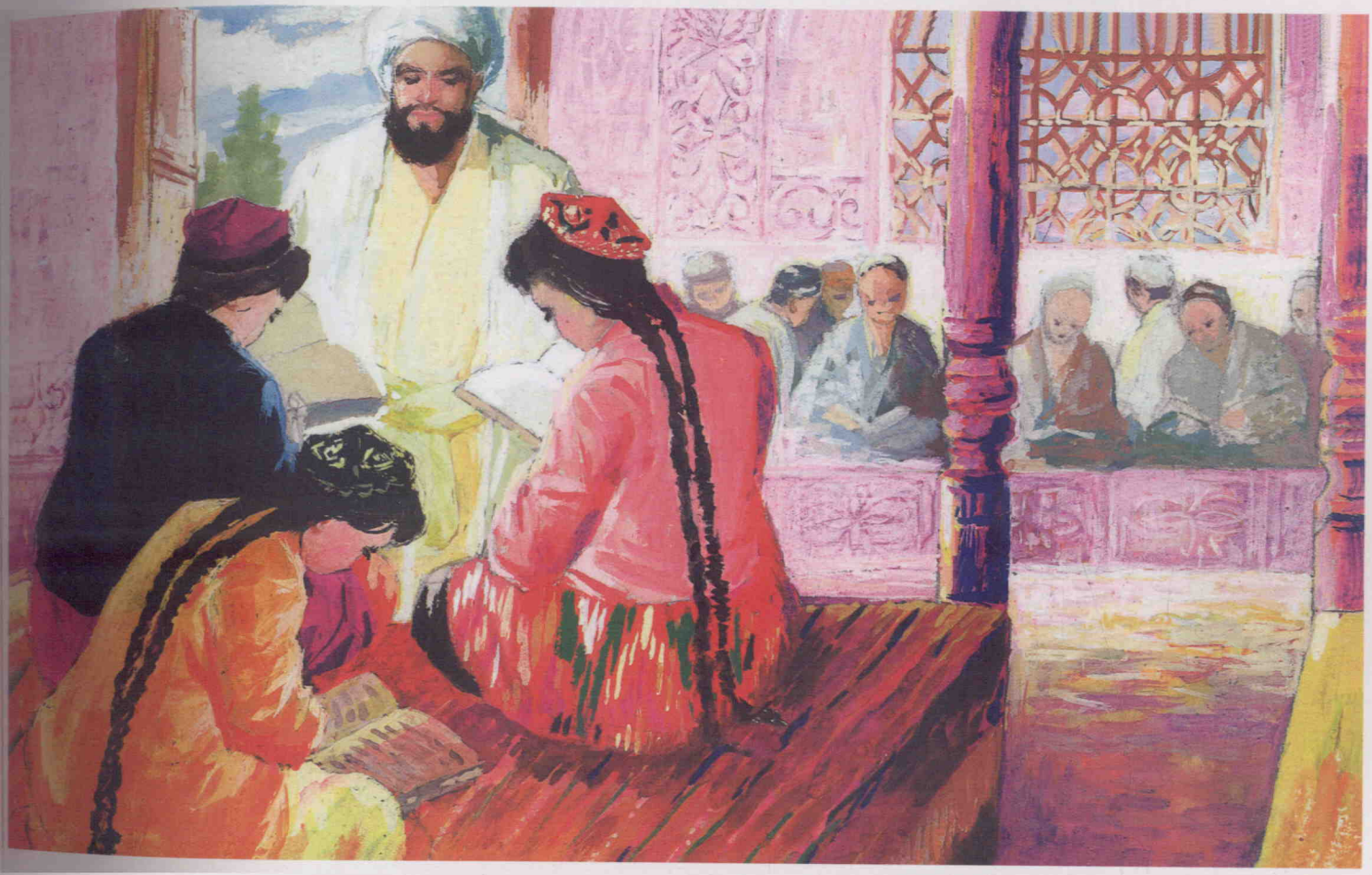

阿曼尼莎汗幼年时就失去了母亲，她的父亲麦合木提大叔靠打柴为生，父女俩相依为命，艰难度日。

ئامانىنساخان كىچىك چېغىدىلا ئانىسى ئۆلۈپ كەتكەن. ئۇنىڭ دادىسى مەخمۇت ئاكا جاڭگالدىن ئوتۇن تېرىپ سېتىپ تىرىكچىلىك قىلاتتى، ئاتا ـ بالا ئىككەيلەن تۇرمۇشتا بىر ـ بىرىگە يار ـ يۆلەك بولۇپ، كۈنىنى مۇشەققەتتە ئۆتكۈزەتتى.

Amannishahan lost her mother in her infancy and her father Mahmut gathered firewood to make a living. Leading a hard life, the father and daughter depended on each other.

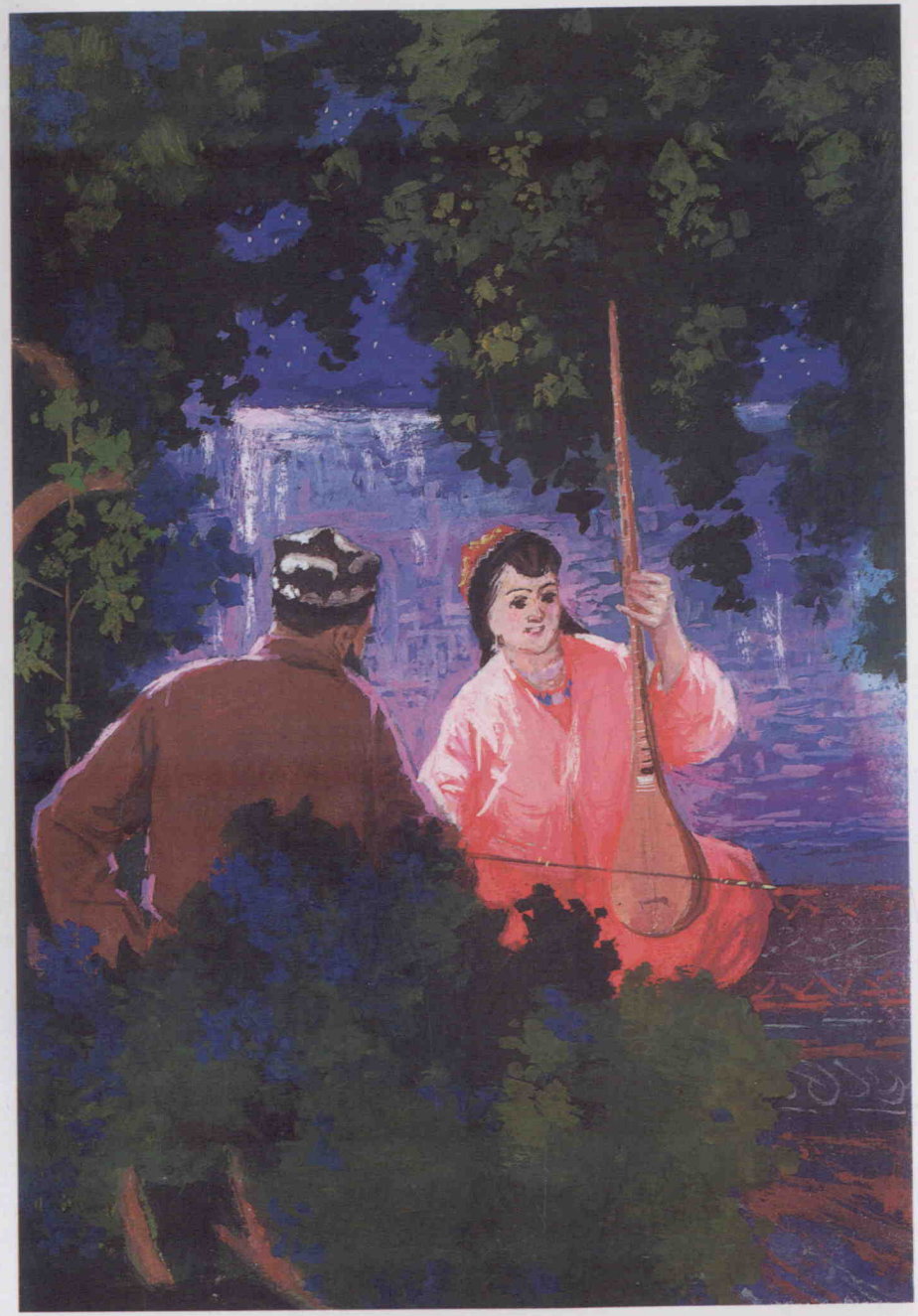

清贫困苦的岁月没有磨灭麦合木提大叔对“木卡姆”艺术的挚爱，家中不仅经常有进步乐师光顾交流，周围村子的孩子们也纷纷前来拜师学艺。阿曼尼莎汗在这浓郁的学习氛围中勤学苦练，日渐成长。

غۇربەتچىلىك ۋە مۇشەققەتلىك كۈنلەر مەخمۇت ئاكىنىڭ «مۇقام» سەنئىتىگە بولغان ئىشتىياقىنى قىلچىمۇ سۇسلاشتۇرالمىدى، ئۇنىڭ ئۆيىگە مۇغەننى ئۇستازلارمۇ، مۇدەرسىلەرمۇ پات ـ پات كېلىپ پىكىر ئالماشتۇرۇپ تۇراتتى. ئەتراپ كەنتلەردىن كەلگەن بالىلار ئۇلارنى ئۇستاز تۇتۇپ ئۇلاردىن بىلىم ئېلىشقا تىرىشاتتى. ئاماننىساخانمۇ مانا مۇشۇنداق قويۇق ئۆگىنىش كەيپىياتىدا ئىجتىھات بىلەن ئۆگىنىپ، جاپالىق مەشىق قىلىپ، كۈندىن ـ كۈنگە يېتىلىشكە باشلىدى.

The impoverished life didn't wear away Mahmut's true love of Muqam art. A lot of progressive musicians frequently came to his house to learn from each other and the kids of nearby villages also came here to pay respects to masters and seek for skills. In this strong learning atmosphere, Amannishahan studied Muqam art and practiced diligently too. She became mature day by day.

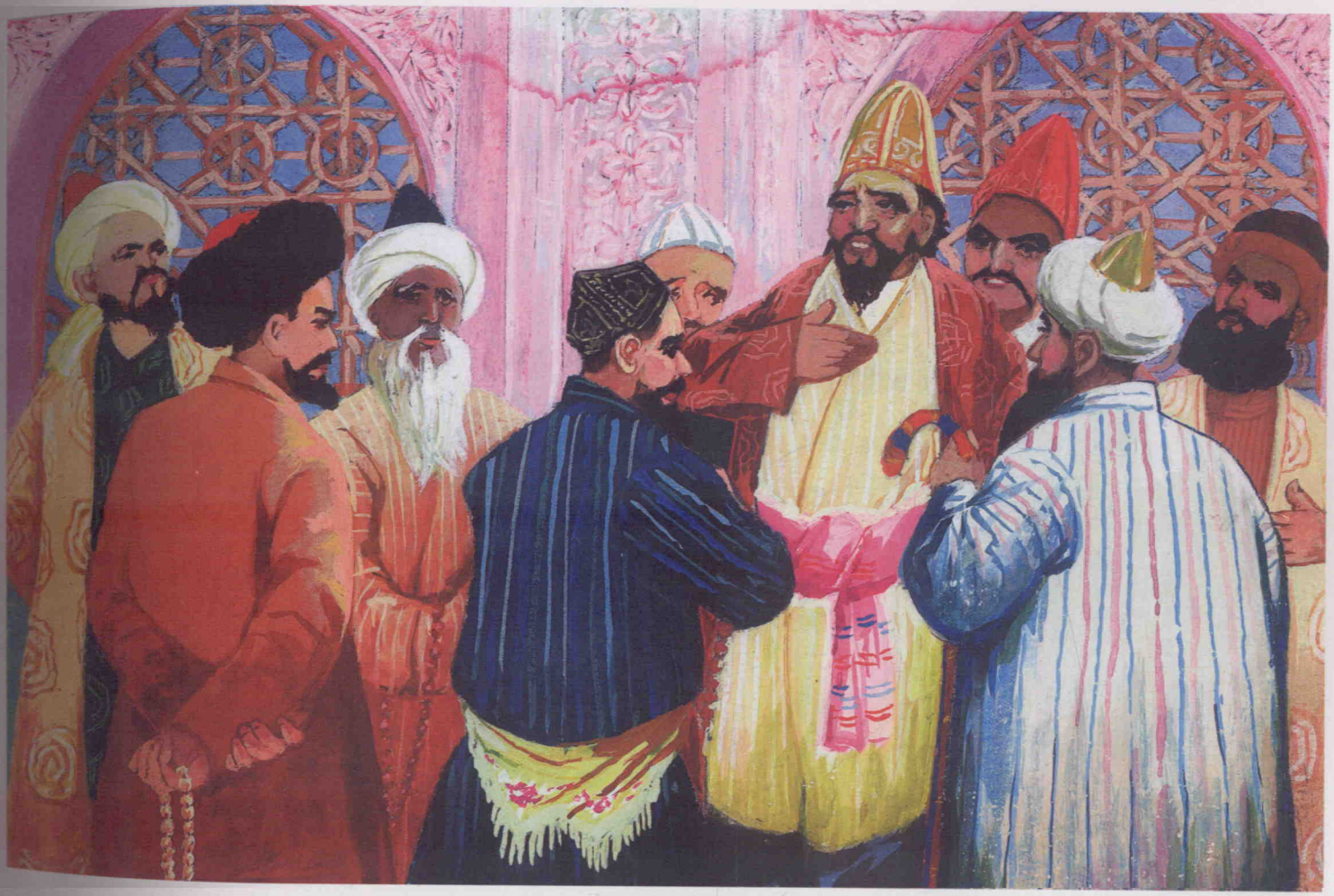

麦合木提大叔对女儿阿曼尼莎汗来说，既是慈父又是良师。日出而作、日落而息，他尽力腾出更多的时间，帮助阿曼尼莎汗学习文化、诗词和弹唱“木卡姆”。

مەخمۇت ئاكا قىزى ئامانىنساخانغا ھەم مېھرىبان ئاتا، ھەم تەربىيىچى ئۇستاز ئىدى ، ئۇ ۋاقىت تاپسىلا قىزىنىڭ يېنىدا بىللە بولۇپ، قىزىنىڭ مەدەنىيەت بىلىملىرى، مۇقام ـ سازلار ۋە شېئىر ـ تېكىستلەرنى ئۆگىنىشىگە ياردەم بېرەتتى.

To Amannishahan, Mahmut was not only a tender father but also a good teacher. He made time in his busy life to support Amannishahan in learning to read, write, play and sing Muqam.

麦合木提大叔这种做法赢得了人民群众的喜爱和欢迎，却惹起宗教神职人员的嫉妒和愤怒。他们声称“木卡姆”是“邪恶的东西”，影响教民们礼拜和祈祷的虔诚，并群起攻击麦合木提大叔。大叔气愤地说：“木卡姆、麦西来甫美妙的就像天堂的乐音，难道麻痹人民，把他们拖入没有色彩和音乐的黑暗才是正途吗？”

مەخمۇت ئاكىنىڭ بۇنداق قىلىشى خەلق ئاممىسىنىڭ سۆيۈنۈنىشى ۋە ياقتۇرۇشىغا ئېرىشتى، بىراق كەنت ـ مەھەللىلەردىكى دىنىي تەقۋادارلارنىڭ غەزىپىنى قوزغاپ قويدى. ئۇلار: «مەھەللىلەردە بىدئەتچىلىك ئەدەپ كەتتى، ئويۇن ـ مەشرەپ، نەغمە ـ ناۋالار ئەۋجىگە چىقىپ، بىزنىڭ تائەت ـ ئىبادەتلىرىمىزنى يوق قىلىۋەتتى» دېگەننى باھانە قىلىپ، مەخمۇت ئاكىغا ئوچپە ھۇجۇم قىلدى. مەخمۇت ئاكا يۇرت مۇللىلىرىنىڭ دېگەنلىرىدىن قاتتىق غەزەپكە كېلىپ: «مۇقام، مەشرەپلەر ئۆزىنىڭ نەپىس ـ گۈزەللىكىدىن گويا جەننەتنىڭ مەئىشەتلىك ساداسىغا ئوخشايدۇ، ئۇنى چەكلەش خەلقنى بىخۇتلاشتۇرۇش، قاراڭغۇلۇققا سۆرەپ مېڭىش بىلەن باراۋەر!» دېدى.

Mahmut's behavior won the affection and admiration of people but aroused the envy and wrath of religious clergy. They purported that Muqam was evil thing that swayed believers' piety in Salat or prayer and reviled Mahmut together. Mahmut said indignantly, "Muqam and meshrep are as beautiful as the melodies from paradise, is it a proper way to lull people and bring them into the darkness without color and music?

宗教神职人员的责难更加坚定了麦合木提大叔热爱“木卡姆”、培养爱女成才的决心和信心。他每天打柴换来的钱除了买些日常生活用品外，绝大多数都给女儿买了学习用的书或资料。

دىنىي تەقۋادارلارنىڭ ئەيىبلەشلىرى مەخمۇت ئاكىنىڭ «مۇقام»غا بولغان ئىشتىياقىنى تېخىمۇ كۈچەيتىۋەتتى، قىزىنى تەربىيىلەپ كامالەتكە يەتكۈزۈشكە بولغان ئىشەنچىسى ۋە ئىرادىسىنى چىڭىتىۋەتتى. ئۇ ھەر كۈنى ئوتۇن تېرىپ سېتىپ تاپقان پۇلىنىڭ ئاز بىر قىسمىنى ئۆيىگە تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى سېتىۋالغاندىن سىرت، كۆپ قىسمىغا قىزىنىڭ ئۆگىنىشىگە پايدىلىق بولغان كىتاب ياكى ماتېرىياللارنى سېتىۋالاتتى.

The unfair censure from religious clergy firmed his confidence and determination to love Muqam and bring up his daughter. The money he got by selling firewood was mainly spent on books or materials for his daughter's study besides some daily necessities.

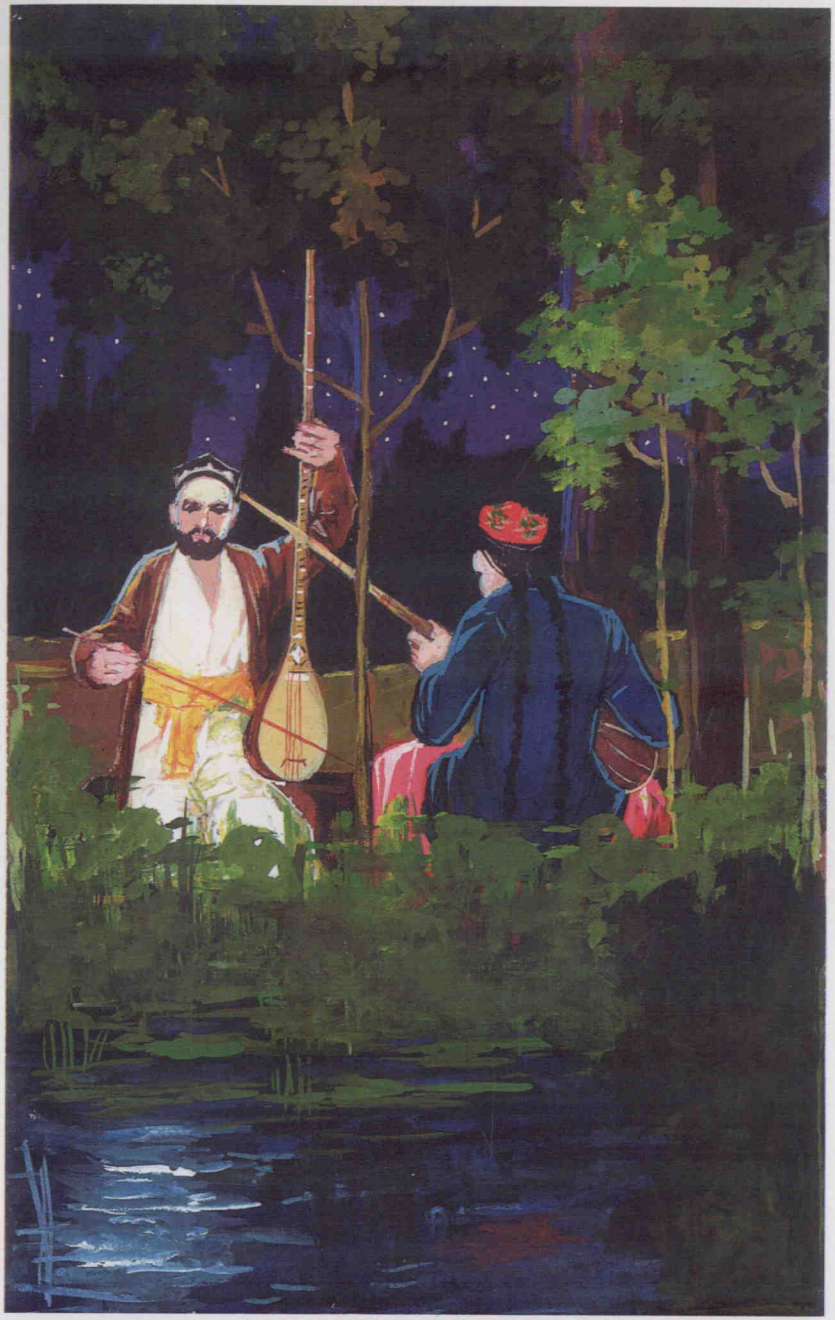

阿曼尼莎汗是个聪明伶俐、乖巧懂事的女孩子，为了减轻父亲的生活负担，她总是干一些力所能及的事儿。每天天一亮她就把羊儿赶到草地上放牧，听到她柔美多情的歌声，连羊儿都围在她的身边不忍离去。

ئاماننىساخان تولىمۇ چېچەن، ئەقىللىق، ئىش بىلىدىغان قىز ئىدى، دادىسىنىڭ تۇرمۇشتىكى يۈكىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، ئۇ ھەممىشە قۇربى يېتىدىغان ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆزى قىلاتتى. ئاماننىساخان ھەر كۈنى تاڭ يورۇشى بىلەنلا قويلىرىنى قوتاندىن چىقىرىپ ئوتلاققا ئېلىپ ماڭاتتى. ئاماننىساخاننىڭ ئىچىدىن ئۇرغۇپ چىققان يېقىملىق، پاساھەتلىك ناخشا ساداسىنى ئاڭلىغان قويلارمۇ ئۇنىڭ ئەتراپىدىن يىراق كېتىشنى خالىمايتتى.

Amannishahan was a brilliant and sensible girl. In order to relieve father's life burden, she always did household work in her power. Regularly at daybreak, she drove out the sheep to the meadows. Hearing her melodious singing, even the sheep crowded around her and couldn't bear to leave her.

这一天，阿曼尼莎汗非常高兴，因为父亲卖完柴后，不仅为家里买了生活用品，还为她买了一本她盼望许久的《纳瓦依格则勒诗集》（维吾尔古典双行诗，多为民歌或情歌）。父女俩当晚便给诗词谱了曲，然后一起弹唱，清越婉转的乐音在繁星点点、万籁俱寂的夜空飘荡，仿佛天籁之音。

بىر كۈنى، ئامانىنساخاننىڭ دادىسى ئوتۇن ساتقان پۇلىغا ئۆيگە لازىملىق نەرسە ـ كېرەك ئالغاچ يەنە قىزى ئامانىنساخان ئۈزۈندىن بېرى ئىرىشىشكە تەشنا بولۇپ كەلگەن «ناۋايى غەزەللىرى»دىن بىر يۈرۈش سېتىۋالغانىدى. بۇنىڭدىن ئامانىنساخان تولىمۇ خۇش بولدى . ئاتا ـ بالا ئىككەيلەن شۇ كۈنى كەچتە ناۋايى غەزەللىرىگە دۇتار ۋە تەمبۇرنى تەڭكەش قىلدى، يېنىك، نەپىس مۇزىكا ساداسى يۇلتۇزلار جىمىرلاپ تۇرغان، جىمجىتلىق ھۆكۈم سۈرگەن كېچە ئاسمىنىدا توختىماي ياڭرىدى.

One day, Amannishahan felt extraordinarily happy because her father, after selling out the firewood, not only bought some household goods but also bought *Anthology of Nawayi Gezele* (a kind of classic Uygurian double-line lyric poetry, mostly ballads or love songs), which she expected for a long time. The father and daughter composed melodies for the poems in the same night, played and sang them. The soft silvern tone flied over the quiet starry night like music from heaven.

第二天，阿曼尼莎汗趁父亲外出干活的机会，独自一人认真阅读并朗诵《纳瓦依格则勒诗集》，进一步琢磨领悟诗歌与音乐的融合技巧。

ئەتىسى، ئامانىنساخان دادىسىنىڭ ئىشقا چىقىپ كەتكەن پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ «ناۋايى غەزەللىرى»نى ئۆزى يالغۇز كۆرۈپ چىقىپ، مۇتالىئە قىلدى ھەم غەزەللەرنى مۇزىكا بىلەن بىرلەشتۈرۈشنىڭ يوللىرى ئۈستىدە ئىزدەندى.

The next day, as the father went out to work, Amannishahan carefully read *Anthology of Nawayi Gezele* all by herself and recited it aloud to further perceive the blending technique of poetry and music.

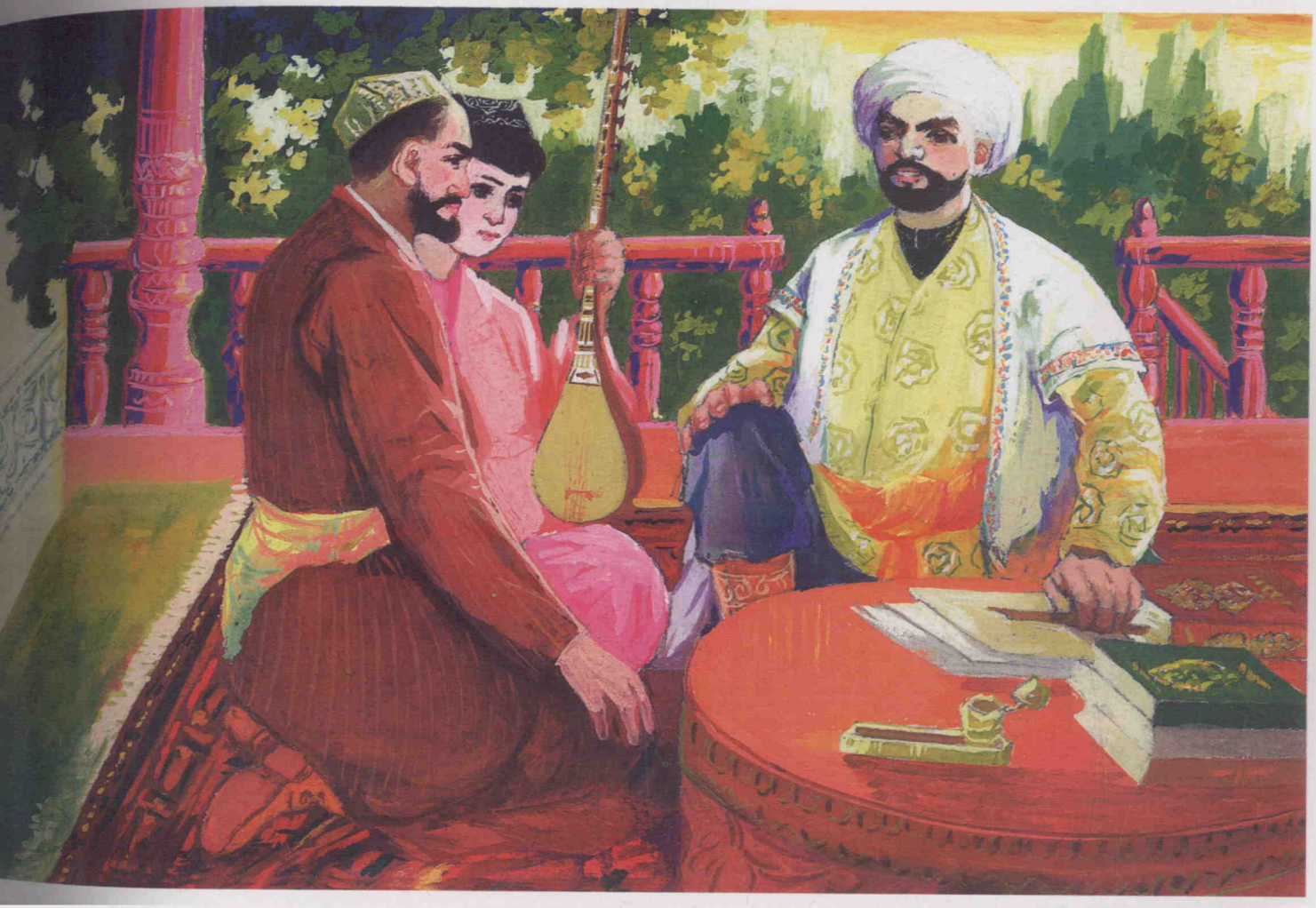

阿曼尼莎汗是一个爱思考的女孩子，伙伴们找她玩时，经常会就各种题目进行推敲和讨论。这不，今天她就兴高采烈地把《纳瓦依格则勒诗集》中的内容讲解给了闺中好友。

ئامانىنساخان بولسا مۇلاھىزە يۈرگۈزۈشكە ئامراق بىر قىز بولۇپ، ئۇ ھەمىشە قۇلۇم - قوشنىلىرىنىڭ قىزلىرى بىلەن بىرگە ئويىنىغان چاغلاردىمۇ، ھەر خىل تېمىلار ئۈستىدە ئۇلار بىلەن مۇلاھىزە يۈرگۈزۈشەتتى، بۈگۈن بولسا، ئۇ خۇشاللىقىدىن دوست - ھەمشىرىلىرىگە نەۋائىنىڭ شەئىر - غەزەللىرىنى چۈشەندۈردى.

Amannishahan was a girl fond of thinking. Whenever playing with the playmates or neighborhood kids, she would often study and discuss different subjects with them. Now, she was explaining the content of *Anthology of Nawayi Gezele* to her intimates heartily.

一天中午，曾与麦合木提大叔在叶尔羌汗国宫廷一同学习、共事的好友——阿不都热依木乐师前来探望。麦合木提大叔非常高兴，在热忱的攀谈中，他告诉好友，自己为女儿买了一本《纳瓦依格则勒诗集》。阿不都热依木称赞道："太好了，这可是您女儿阿曼尼莎汗学习'木卡姆'的最佳课本啊！"

بىر كۈنى چۈشتە مەخمۇت ئاكىنىڭ ئەينى يىللىرى سەئىدخان ئوردىسىدا بىللە ئۆتكەن، مەدرىسىدە بىللە دەرس ئاڭلىغان، بەس ـ مۇنازىرلەردە بىللە بولغان يېقىن دوستى— ئابدۇرېھىم سازەندە مەخمۇت ئاكىنى يوقلاپ ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلدى. مەخمۇت ئاكا خۇشلۇقىدىن ئۆزىنى قويۇشقا يەر تاپالماي قالدى. قىزىق سۆھبەت ئارىلىقىدا مەخمۇت ئاكا ئۇنىڭغا: «قىزىمغا ئەلشىر نەۋائىينىڭ غەزەللەر توپلىمىنى ئېلىپ بەردىم» — دېگەنىدى، ئابدۇرېھىم سازەندە: «بەك ياخشى بوپتۇ، بۇ قىزلىرى ئامانىنساخانىنىڭ مۇقام ئۆگىنىشى ئۈچۈن ئەڭ ياخشى دەرسلىك بولالايدۇ!» دېدى.

One day at noontime, a musician Abdulreym, who used to study and work together with Mahmut in the court of the Yarkand Khanate, came to visit them. Mahmut was very happy to see him. During the cordial conversation, Mahmut told his old friend that he had bought *Anthology of Nawayi Gezele* for his daughter Amannishahan. "How marvelous! That's the best textbook for your Amannishahan to study Muqam!" Abdulreym said approvingly.

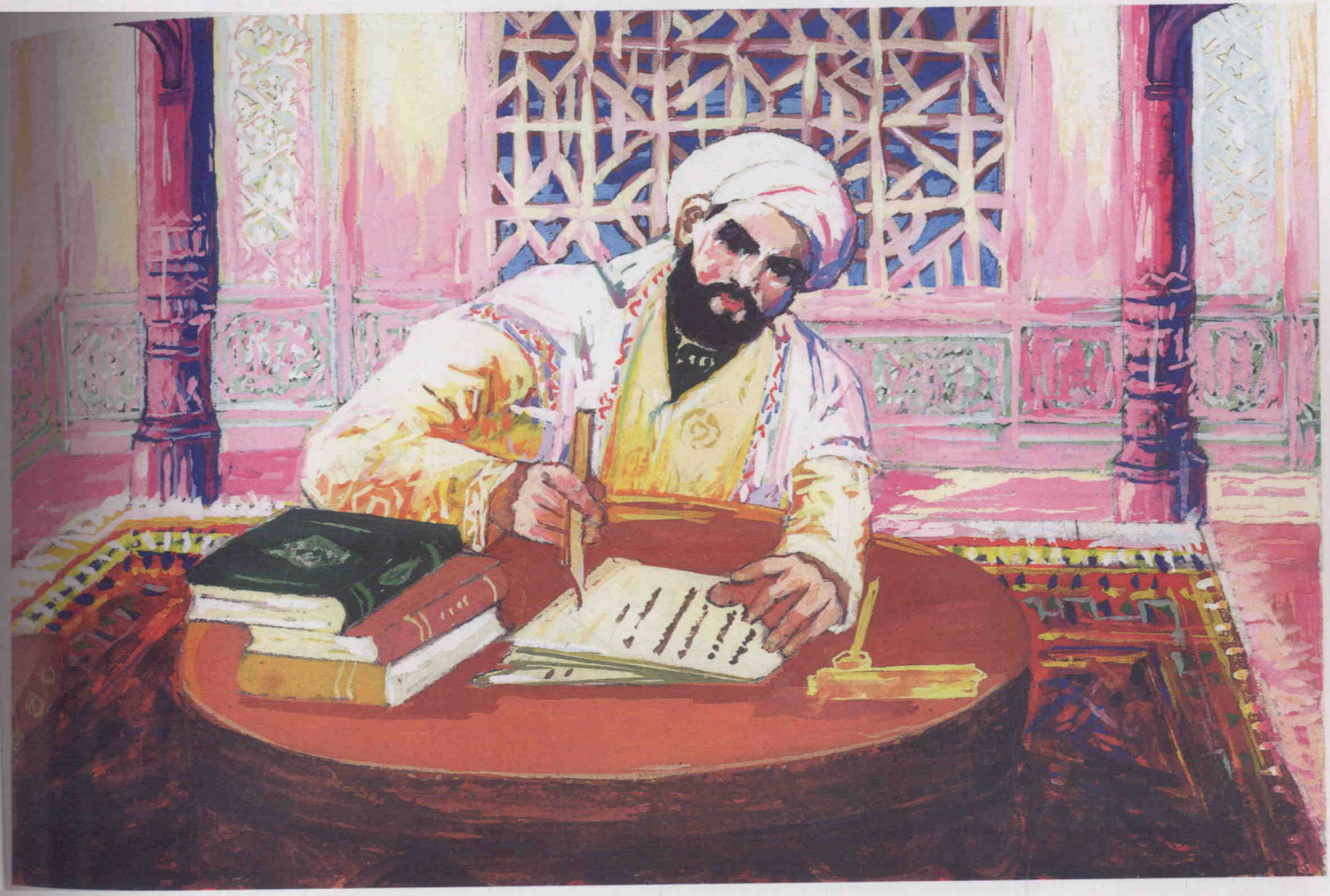

当天晚上，为欢迎阿不都热依木乐师的到来，麦合木提大叔家里举办了有许多村民参加的娱乐聚会。欢娱活动历时三个时辰，他们没感到丝毫疲劳，反而越弹唱越兴奋。

مەخمۇت ئاكا شۇ كۈنى كەچ ئۆيدە ئابدۇرېھىم سازەندىنىڭ شەرىپىگە نۇرغۇن مەھەللە كىشىلىرى-نىڭ قاتنىشىشى بىلەن بەزمە ئۇيۇشتۇردى. بەزمە ئۇچ ئاش پىشىم ئەتراپىدا داۋام قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار قىلچە ھارغىنلىق ھېس قىلىشمىدى، بەلكى بەزمە بارغانسېرى كۆتۈرۈلۈپ ئەۋجىگە چىقتى.

At that night, Mahmut held a joyous party with a lot of villagers in his house to welcome Abdulreym's arrival. The recreation lasted 6 hours and they didn't feel tired at all. On the contrary, the more they played and sang, the more excited they became.

阿不都热依木乐师是位知识渊博，在文学、历史、天文和哲学方面都很有研究的学者，也是时任叶尔羌汗国宫廷科教文化大臣——喀迪尔汗的亲友。他很敬重麦合木提大叔的才学和执著追求“木卡姆”艺术的精神。麦合木提大叔虽遭流放，但他们之间的友谊却一直保持着。

ئابدۇرېھىم سازەندە ئىلىم ـ ئېرپان بابىدا كامالەتكە يەتكەن، ئەدەبىيات، تارىخ، ئاستىرونومىيە ۋە پەلسەپە ئىلمىدىن خەۋەردار بىر زات، شۇنداقلا ئەينى يىللىرى يەكەن سەئىدىيە خانىدانلىقىنىڭ ئىلىم ـ مەرىپەت ـ مەدەنىيەت ئىشلىرى ۋەزىرى يۈسۈپ قىدىرخان بىلەن يېقىن دوست ـ ئۇلپەت بولۇپ ئۆتكەنىدى . ئۇ مەخمۇت ئاكىنىڭ ئىستىبداتى ۋە «مۇقام» سەنئىتىگە كۆچلۈك ئىشتىياق باغلاش روھىغا ناھايىتى ھۆرمەت قىلاتتى. مەخمۇت ئاكا گەرچە سۈرگۈن قىلىنغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار ئوتتۇرىسىدكى دوست ـ ئۇلپەتچىلىك ئىزچىل داۋاملىشىپ كەلگەنىدى.

Abdulreym was a generalist proficient in literature, history, astronomy and philosophy, and he was also a relative of Kadirhan who served as the minister of technology, education and culture in the royal court of the Yarkand Khanate then. He respected Mahmut's scholarship and his clinging pursuit for Muqam art. Though Mahmut was in exile but the friendship between the two was always maintained.

秀外慧中的阿曼尼莎汗为自己能遇上像阿不都热依木这样才华横溢的乐师而庆幸，在聆听导师教诲的同时，她努力利用一切机会学习乐理等各种知识。

چىرايلىق ھەم بىلىملىك ئاماننىساخان ئابدۇرېھىم سازەندىدەك پىشىپ كامالەتكە يەتكەن بىر ئۇستازغا ئېرىشكىنىدىن ئۆزىنى تولىمۇ بەختلىك ھېس قىلاتتى. ئۇ ئۇستازىنىڭ تەلىماتلىرىنى زېھىن قويۇپ ئاڭلاش بىلەن بىرگە، يەنە بارلىق پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي مۇزىكا نەزەرىيىسى ۋە پرىنسىپلىرى قاتارلىق تۈرلۈك بىلىملەرنى ئۆگىنەتتى، مۇقاملار ئۇستىدە تەتقىقات ئېلىپ باراتتى.

Beautiful and intellectual Amannishahan feel lucky to meet a prodigiously talented musician like Abdulreym, so she received his edification attentively and studied music theory and other knowledge intensively at every chance.

麦合木提大叔家旁边绿草如茵的空旷地带是阿曼尼莎汗和其他姑娘们一起玩耍、学习弹唱"木卡姆"乐曲的理想场所。只要沙塔尔(维吾尔乐器)响起,她们幸福欢快得就像百花丛中翩翩起舞的蝴蝶。

مەخمۇت ئاكىنىڭ ئۆيىنىڭ يان تەرىپىدىكى ياپيېشىل ئوت - چۆپلەرگە پۈركەنگەن بوش جاي دەل ئامانىنساخان ۋە ئۇنىڭ ھەمسۆھبەتلىرىنىڭ بىرگە ئويناىدىغان، «مۇمام» نەزملىرىنى ئۆگىنىپ ئېيتىدىغان كۆڭۈلدىكىدەك سورۇنى بولۇپ، ساتار چېلىنىدىغانلا بولسا، ئۇلار ئۆزلىرىنى گويا گۈلزارلىقتا زوق - شوخ بىلەن ئۇسسۇلغا چۈشكەن كېپىنەكلەرگە ئوخشاش ئەڭ بەختىيار، شاد - خۇرام كىشىلەردىن ھېسابلىشاتتى.

The verdant open field beside Mahmut's home was an ideal ground for Amannishahan and her friends to learn playing and singing Muqam. As long as satar sounded, the girls would be as happy as the butterflies dancing trippingly among flowers.

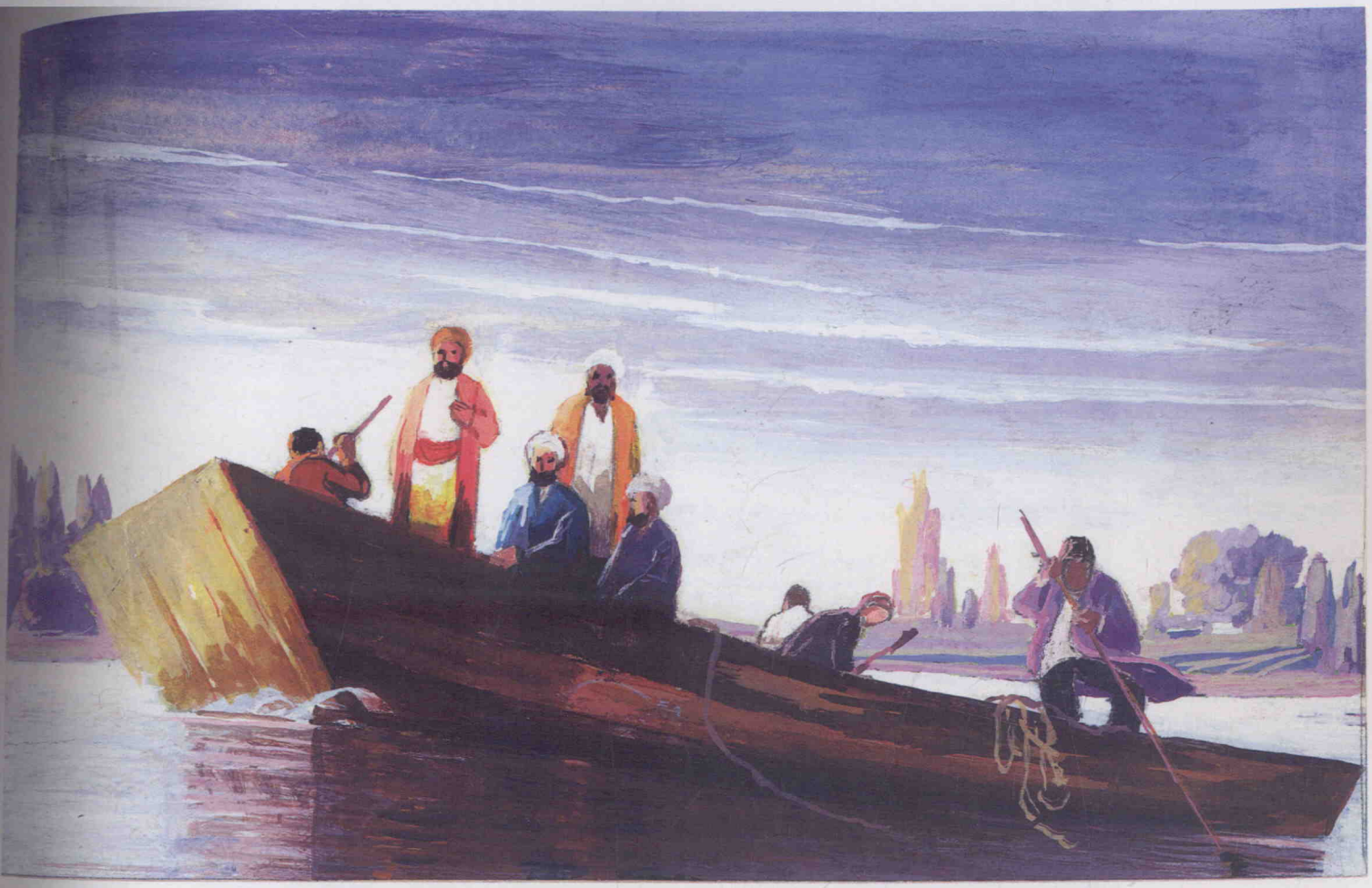

看着秉烛夜读、勤奋好学的女儿，麦合木提大叔脸上露出了欣慰的微笑。

قىزىنىڭ ھەر كۈنى كەچتە شام يورۇقىدا ئىجتىھات بىلەن كىتاب ئوقۇپ، قېتىرقىنىپ ئىلىم تەھسىل قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن مەخمۇت ئاكىنىڭ چىرايىدا بىرخىل مەمنۇنلۇق جىلۋىلەندى.

Looking at the studious daughter who often read books by the light of a candle, Mahmut smiled with gratification.

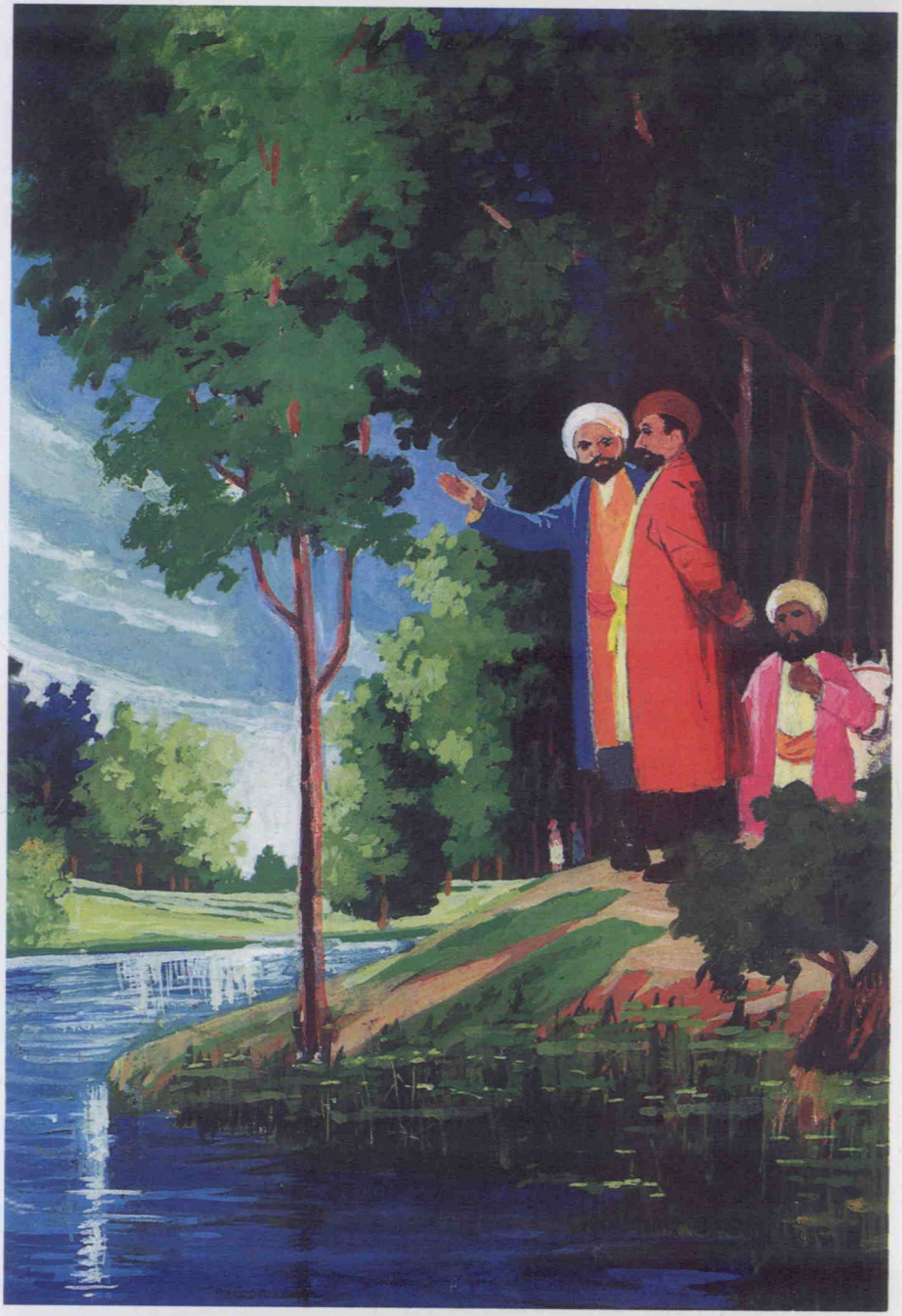

叶尔羌汗国第二任国王阿不都热西提汗是一位主张各民族团结、关心百姓疾苦的开明君主，他有着微服私访、倾听民意、外出打猎的习惯。一个阳光明媚的夏日，他与侍从乘船渡过叶尔羌河来到了夏赫塔塔村。

يەكەن سەئىدىيە خانىدانلىقىنىڭ ئىككىنچى خانى سۇلتان ئابدۇرېشىتخان بولسا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تەشەببۇس قىلىدىغان، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلىدىغان تەرەققىيپەرۋەر پادىشاھ بولۇپ، ئۇ ئەل - يۇرت ئارىلاشنى، كىشىلەرنىڭ مۇڭ - دەردلىرىنى ئاڭلاشنى، داۋاملىق شىكارغا چىقىشنى ئۆزىگە ئادەت قىلىۋالغانىدى. قۇياش نۇرى پۈتۈن كائىناتنى يورۇتقان، ھاۋا ئىنتايىن ئوچۇق بولغان بىر كۈنى، ئۇ ئوردا مۇلازىملىرى بىلەن بىرگە شىكارغا چىقىپ، زەرەپشان دەريا بويىغا كېلىپ كېمىگە ئولتۇرۇپ شاھتاتار كەنتىگە كېلىدۇ.

The second king of the Yarkand Khanate Abdulrixit Khan was an enlightened king who advocated ethnic unity and looked after the well being of the masses. He was used to travel in disguise, listen to the public opinions and go out hunting. On a sunny summer day, he crossed the Yarkand River with his attendants by boat and came to Shahtata.

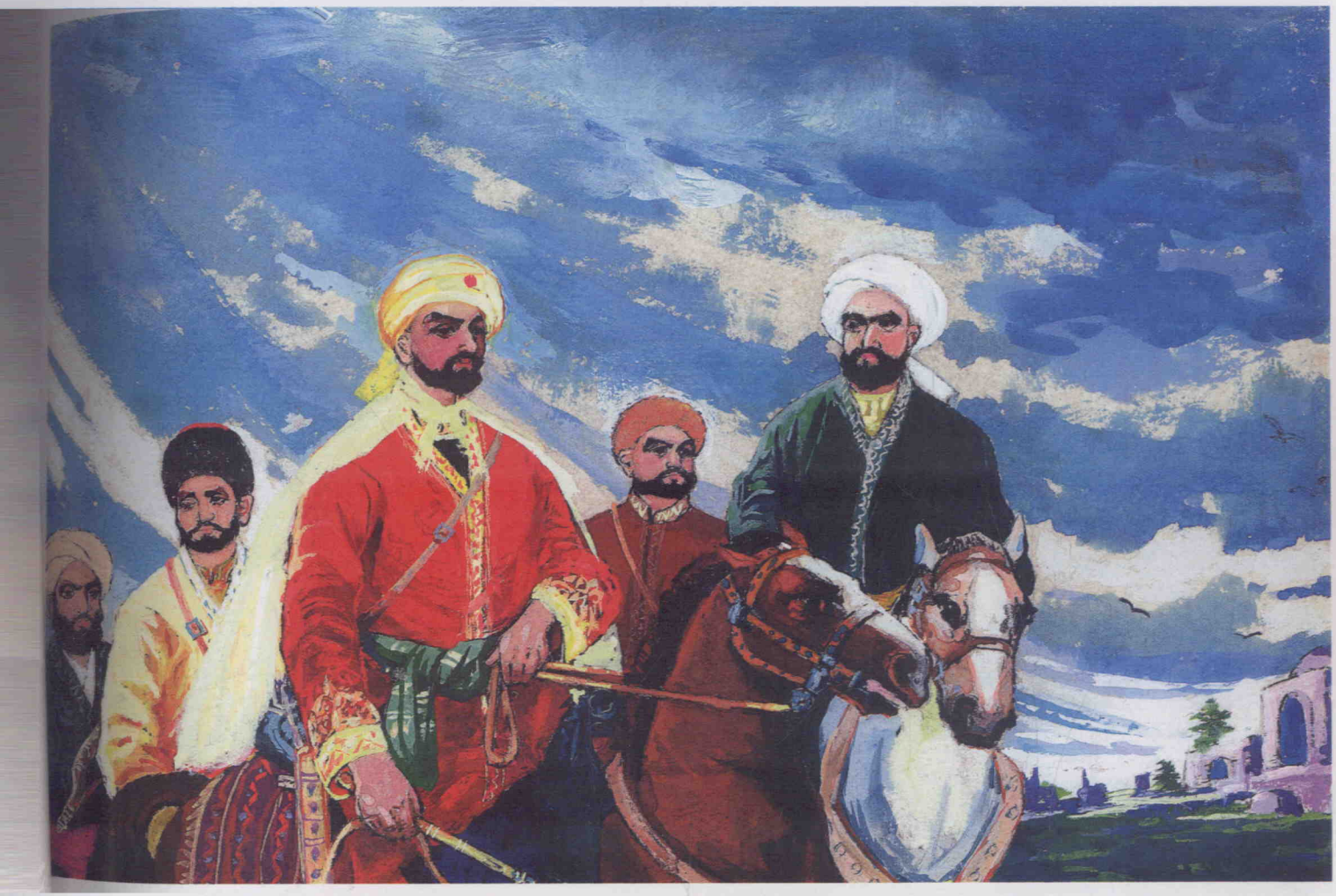

欣赏着如诗如画的蓝天绿地、潺潺流水和旖旎的田园风光，阿不都热西提汗感觉胸中一阵惬意。

سۈلتان ئابدۇرېشىتخان كېمىدىن چۈشۈپ قاشقا چىقتى ۋە قاشتىكى قويۇق ئورمانلارغا قاردى، پەستە سۈلار جىمىرلاپ ئاقماقتا، ھاۋانىڭ ئوت ـ ئاتەش قىزىقىدا ئورمان تەرەپتىن ئىسسىق شامال ئۇرۇلۇماقتا ئىدى. ئۇ بۇ مەنزىرىلەردىن قانغۇچە تاماشا قىلغاچ كۆڭلىدە بىرخىل ھۇزۇرلىنىش تۇيغۇسى ئەكس ئىتەتتى .

Enjoying the picturesque blue sky, green field, purling water and charming rurality, he felt pleasant.

阿不都热西提汗与随从们信马由缰一路走来，仿佛忘记了时间。炎炎烈日下，他们口渴难耐，这时，远处隐约可见的村落令他们高兴异常。

سۇلتان ئابدۇرېشىتخان ۋە ئۇنىڭ مۇلازىملىرى قېلىن ئورمانلىقتىن ئۆتۈپ يولىنى داۋاملاشتۇردى، ئۇلار گويا ۋاقىتنى ئۇنتۇغاندەك قىلاتتى. پىژغىرىم ئاپتاپتا، ئۇلار توساتتىن ئۇسسۇپ چاڭقاپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلىشتى، دەل مانا مۇشۇ چاغدا، يىراقتا مەھەللىلەر كۆرۈنۈپ ئۇلارنى قەۋەت خوشال قىلىۋەتتى.

Abdulrixit Khan strolled with the cortege along the road at pleasure as if he forgot time. All of a sudden they felt thirsty in the burning sun, but just then they were delighted to see the vague shadow of a village in the far distance.

他们看到村旁一家农户的院门虚掩着，“或许这些善良好心的子民们会给我们一些清凉可口的水喝。”阿不都热西提汗说道。

ئۇلار كەنت يېنىدىكى بىر دېھقان ئۆيىنىڭ دەرۋازىسىنىڭ يېپىقلىق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ توختىدى، ئابدۇرېشىتخان: «بۇ بىر ئۆيلۈك ئاق كۆڭۈل پۇقرالىرىم بەلكىم بىزلەرگە بىرەر نوگايدىن ئۇسسۇزلۇق بەرسە ئەجەب ئەمەس» دېدى.

They saw a peasant's yard with the door left unlocked beside the village. "Maybe the kind people here will give us some fresh water," said Abdulrixit Khan.

这时，一阵悠扬悦耳的乐曲声从院落里袅袅传出，阿不都热西提汗静静地听了一会儿后，轻轻地叩了叩门。

بۇ چاغدا، هويلا ئىچىدە نەغمە ـ ناۋانىڭ يېقىملىق ئاۋازى رىتىملىق ئاڭلىنىۋاتاتتى، «نېمىدېگەن يېقىملىق ـ ھە!» دېدى ئابدۇرېشىتخان ۋە بىردەم جىم تۇرۇپ قۇلاق سالدى ھەمدە ئىشىكنى يەڭگىلگىنە چەكتى.

At this time, a euphonious music waved out of the yard. "How beautiful!" Abdulrixit Khan listened in silence for a while and then knocked the door gently.

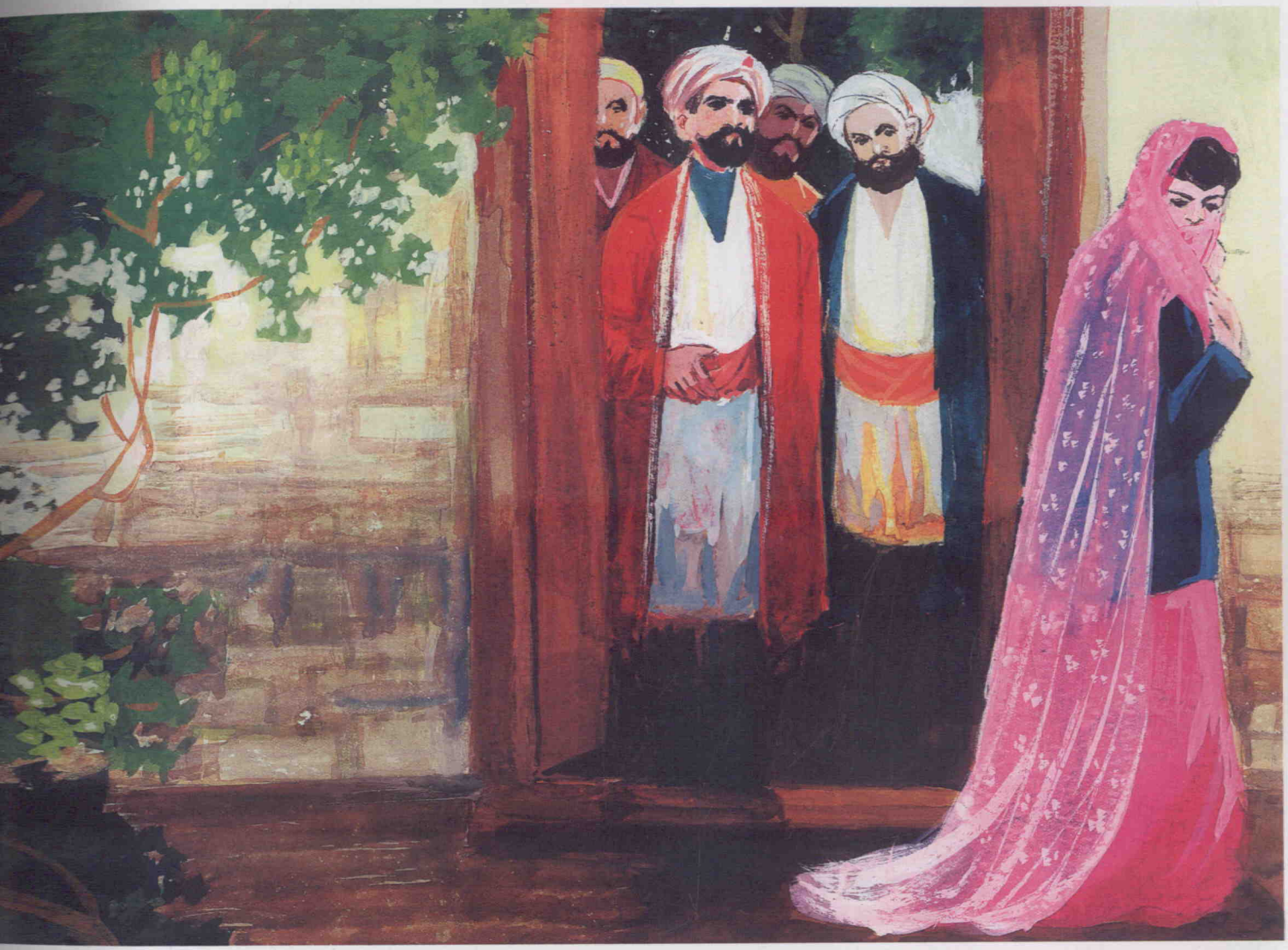

大门打开了，一位年轻漂亮的姑娘走了出来，当她发现外面站着一群气质高雅、面容严肃的男人时，迅速用纱巾蒙上脸退回到了院子里。

دەرۋازا ئېچىلىپ، ياشلىق جىلۋىسى ئۇرغۇپ تۇرغان چىرايلىق بىر قىز هويلىدىن چىقتى. قىز دەرۋازا ئالدىدا كىيىنىشى پۈزۈر، سۈرلۈك بىر ئەر كىشىنىڭ قاراپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ دەرھال رومال بىلەن يۈزىنى ئورىۋالدى ۋە كەينىگە يېنىپ هويلا تەرەپكە ماڭدى.

The door was opened and a pretty young girl came out. But when she saw the richly dressed severe men outside the yard, she rapidly put the shawl over her face and retreated into the yard.

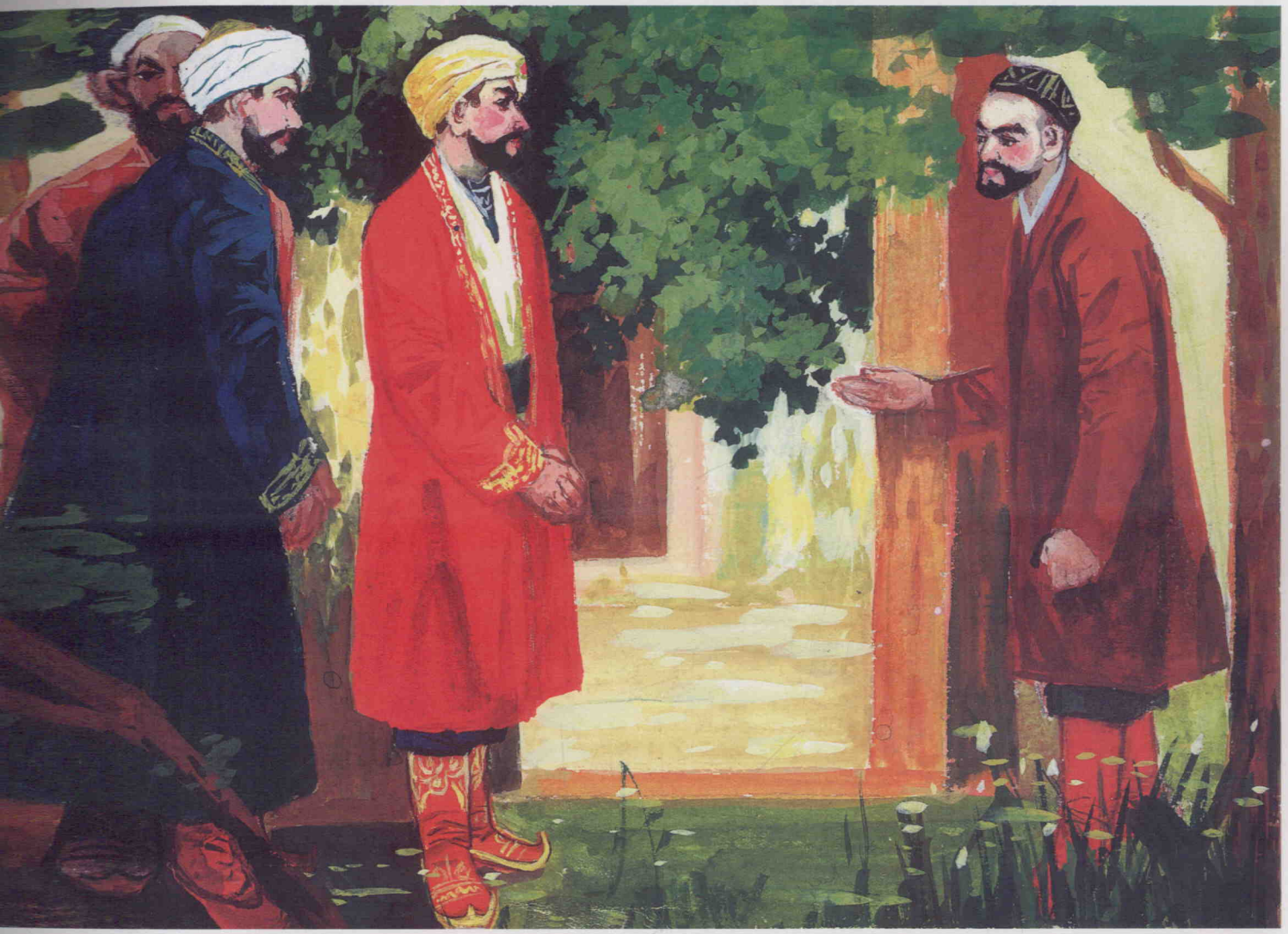

阿不都热西提汗惊呆了，他不敢相信自己的眼睛，他以为自己在做梦。“天啊，世上竟有如此美丽的女孩子！”

سۇلتان ئابدۇرېشىتخان تۇرغان يېرىدە داڭ قېتىپلا قالدى، ئۇ ئۆز كۆزىگە ئىشەنمەي ئۆزىنى چۈش كۆرۈۋاتىمەنغۇ - دەپ ئويلىدى. «توۋا!... دۇنيادا مۇشۇنداقمۇ ساھىبجامال قىز بار ئىكەن - ھە!»

Abdulrixit Khan was shocked. He could not believe his own eyes, thinking that he was in dream. "Allah! What a beautiful girl on earth!"

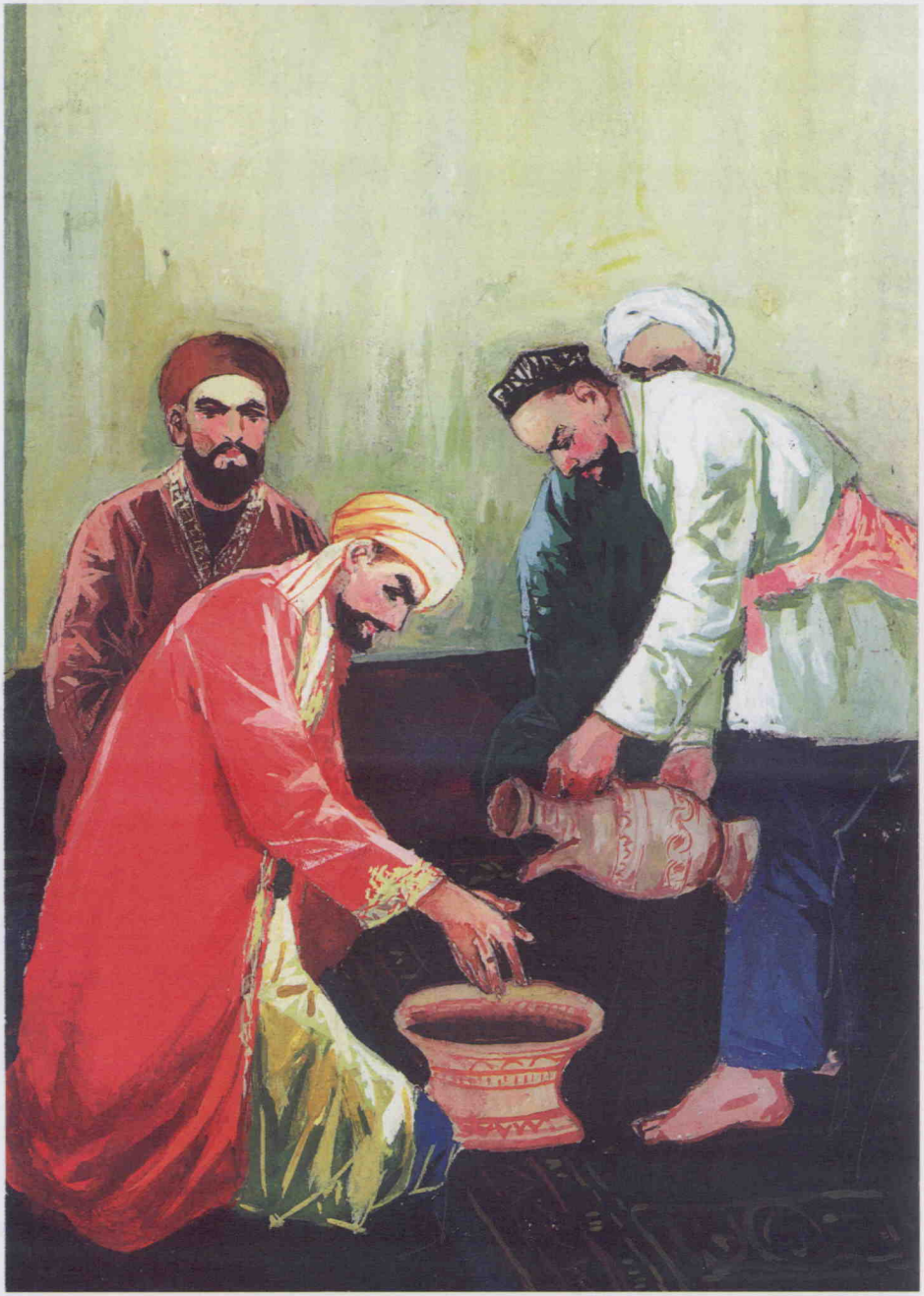

就在他惊愕万分的一刹那，麦合木提大叔出来了，他礼貌地询问客人从何而来。

ئۇ شۇنداق ھەيران قالغان دەقىقىدە، مەخمۇت ئاكا چىقىپ ئۇلارغا سالام بەردى.

At the very second of his astonishment, Mahmut appeared. He politely asked where the guests came from.

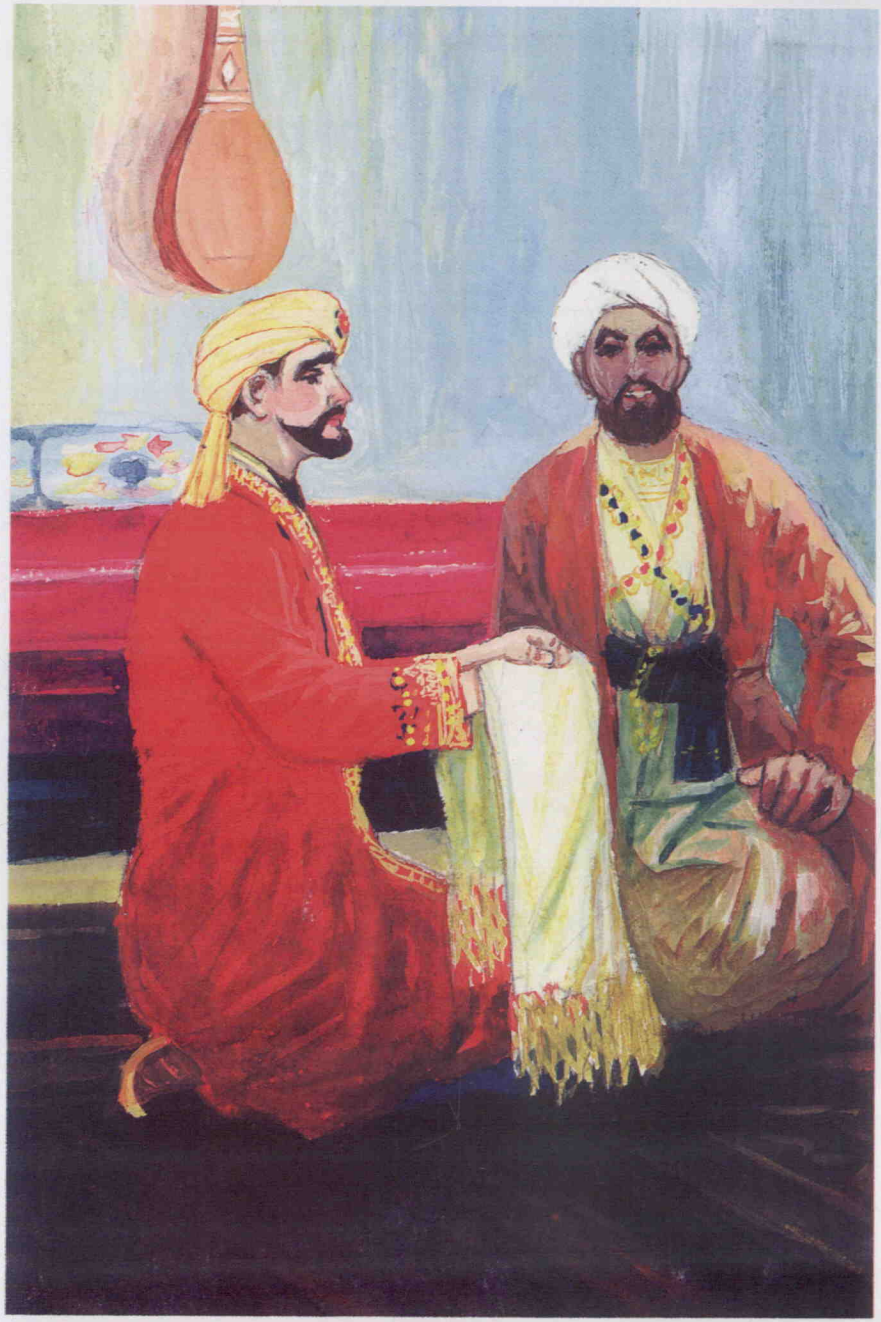

麦合木提大叔热情邀请尊贵的客人们到家做客，并亲自为客人们倒水净手。

مەخمۇت ئاكا بۇ ئەزىز مېھمانلارنى ئۆيىگە تەكلىپ قىلدى ھەمدە مېھمانلارغا ئۆزى قول سۇيى بەردى.

Then Mahmut warmly invited the honored guests to his house and prepared water himself for them to wash hands.

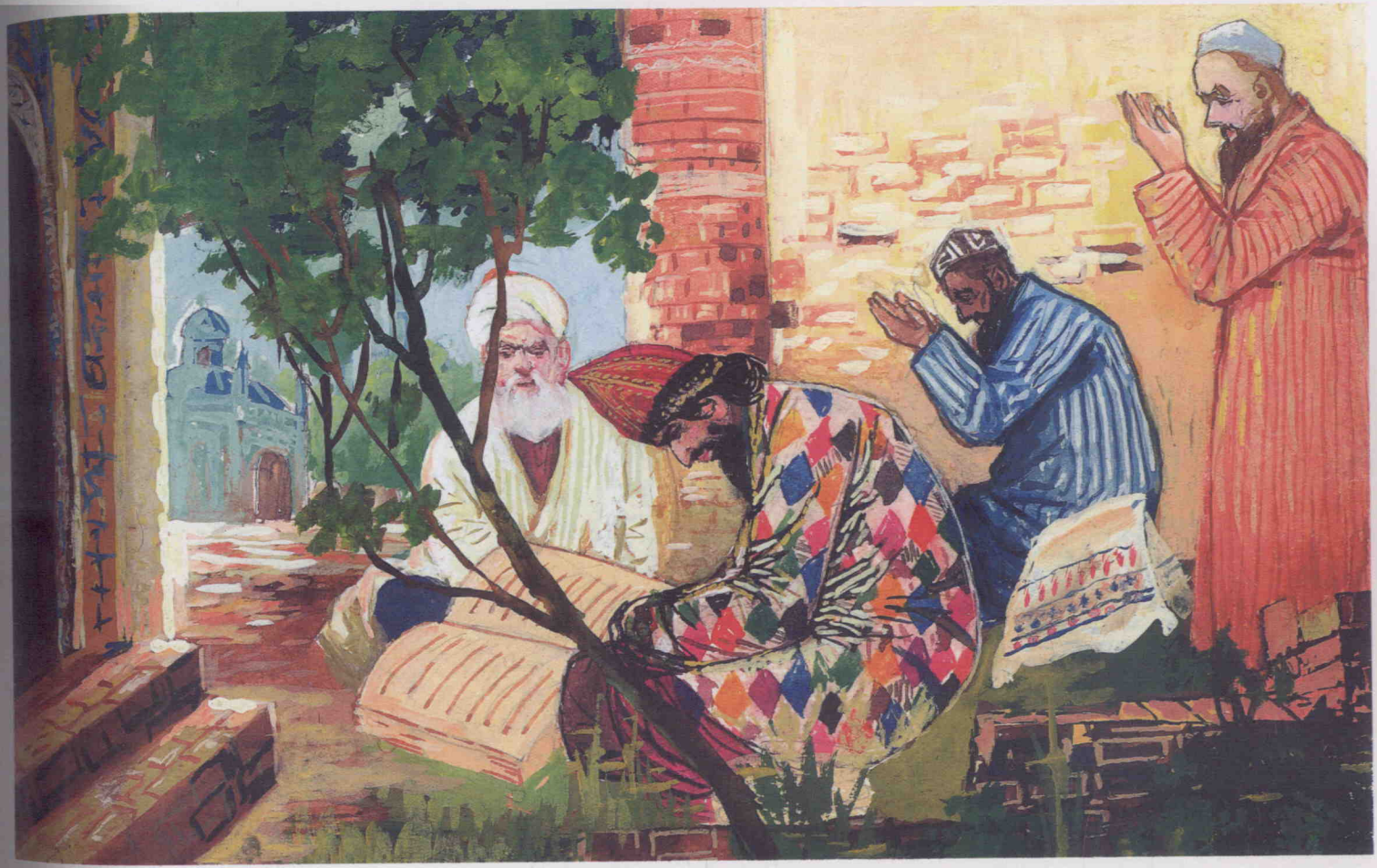

阿不都热西提汗坐在炕上，一边擦手，一边不停地向房内张望，心中讶疑：那位用都塔尔弹出美妙音乐的少女是谁呢？

ئابدۇرېشىتخان سۈپىدىن ئورۇن ئالدى، لۆڭگە بىلەن قولىنى سۈرتكەچ ئىچكى دالان ئۆيى تەرەپكە قارىدى، كۆڭلىدە: «ئەتىدىن بىرى دۇتار بىلەن نەغمە قىلىپ يېقىملىق كۈيلەرنى ياڭرىتقان قىز زادى كىم بولغىيتتى ؟» ـ دەپ ئويلىدى.

Abdulrixit Khan, sitting on the kang (brick bed), looked into the room as he wiped his hands and wondered who was the girl playing the sweet music with dutar.

言谈中，阿不都热西提汗了解到村子里一些“毛拉、霍加—伊鄯—陀热”们（伊斯兰教神职人员的称呼）视科学、文化艺术发展为洪水猛兽，对麦合木提大叔家经常举行“麦西来甫”弹唱活动心怀愤恨、非常不满。

مۇڭدىشىش داۋامىدا، ئابدۇرېشىتخان كەنت ـ مەھەللىلەردىكى بەزى پىتىنخور موللىلار، ئىلىم ـ مەرىپەتنى بوغىدىغان خوجا ـ ئىشانلار ۋە تۆرىلەرنىڭ داۋاملىق قۇتراتقۇلۇق قىلىپ مەدەنىيەت، سەنئەت، ئىلىم ـ پەنگە قارشى پىتنە ـ پاسات تارقىتىۋاتقانلىقدىن ۋە ئۇلارنىڭ مەخمۇت ئاكىنىڭ دائىم ئۆيىدە مەشرەپ ۋە باشقا ئەلنەغمە پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرغانلىقىغا ئىچ ـ ئىچىدىن غەزەپلىنىپ كېلىۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تاپتى.

Through the conversation, Abdulrixit Khan learnt that some Mullahs, Hojas and Ishans (appellations of Islamic clergy) in the village regarded sciences, culture and arts as the great scourges and had many grievances against the meshrep activities in Mahmut's house.

阿不都热西提汗非常愤怒，他对麦合木提大叔说道："不要在意那些狭隘愚蠢人的言行，继续热爱你伟大的'木卡姆'艺术吧！"

ئابدۇرېشىتخان بۇنىڭدىن قاتتىق غەزەپلىنىپ مەخمۇت ئاكىغا: «بۇنداق ئىشلارغا دىلىغۇل بولۇپ ئولـ
تۇرۇشنىڭ ھېچقانداق ئورنى يوق، بىز يەنىلا مۇقاملىرىمىزنى رونىق تاپقۇزۇشىمىز بەرھەق!» ـ دېدى.

Abdulrixit Khan was very angry. He said to Mahmut, "Don't care about the words and deeds of those narrow-minded stupid people, keep on loving the great Muqam art."

麦合木提大叔虽然不知道眼前这位尊贵的客人就是国王，但他从对方的话语中感受到了极大的鼓舞和振奋，他表示：一定会尽心尽力培养出更多的热爱“木卡姆”的徒弟，把家里办成培养乐师的摇篮。

مەخمۇت ئاكا بۇ كىشىنىڭ خان ئىكەنلىكىنى بىلمىسىمۇ ، لېكىن سالاپەتلىك كىشىنىڭ ئاغزىدىن بۇ گەپلەرنى ئاڭلاپ غايەت زور ئىلھامغا كەلدى، ئۇ: «مەن چوقۇم ئائىلىمىزنى سازەندىلەر ئائىلىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىمەن، شاگىرتلىرىمنى ئۆمىدۋارلىق بىلەن تەربىيىلەيمەن، ئۇلارنىڭ مۇقاملارنى تىرىشىپ ئۆگىنىشىگە چوقۇم شارائىت يارىتىپ بېرىمەن!» ـ دېدى.

Although Mahmut didn't know that this honored guest in front of him was the King, he was greatly encouraged with his words. He expressed that he would try his best to bring up more apprentices who really loved Muqam and made his home a cradle of musicians.

阿不都热依木乐师恰巧这时造访麦合木提大叔，在国王的暗示下，他没有点透国王的高贵身份，他们就像普通的老朋友一样热切交谈，歌颂开国君主赛依德汗的丰功伟绩，讨论“木卡姆”这种当时广泛流传于叶尔羌汗国各地的民间弹唱艺术。

ئابدۇرېھىم سازەندە دەل مۇشۇ پەيتتە مەخمۇت ئاكىنى يوقلاپ كەلدى، خاننىڭ ئىما-ئىشارىسى بىلەن، ئۇ خاننىڭ ئالىي نەسەبلىك سالاھىيىتىنى ئاشكارىلىمىدى، ئۇلار خۇددى ئادەتتىكى قەدىناس دوستلاردەك قىزغىن پاراڭغا چۈشۈپ كېتىشتى، بۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى پاراڭ ئوردا ئەھۋالى توغرۇلۇق، سۇلتان سەئىدخاننىڭ ياخشى خىسلەتلىرى توغرۇلۇق، مۇقامغا ئوخشاش ئەينى چاغدا يەركەن سەئىدىيە خانىدانلىقى تەۋەلىكىدىكى جايلاردا كەڭ تارقىلىپ يۈرگەن ئەلنەغمە سەنئىتى توغرۇلۇق بولدى.

Abdulreym happened to visit Mahmut then. He didn't disclose the status of the King at his hint but held a most animated conversation with the King like two ordinary old friends, praising the great achievement of the founder of the Khanate, Sayyid Khan, and discussing Muqam widely spread over the Yarkand Khanate.

麦合木提大叔称赞说:赛依德汗是一位公正严明的君主,惩罚了贪婪成性的奸臣阿巴拜克热和许多欺压百姓的伯克。为减轻老百姓负担,他连续五年减免徭役赋税,现任的国王应好好地向父皇学习,少听宗教狂热者的谗言,多关心百姓疾苦。阿不都热西提汗听到这些话感到浑身有点不自在。

مەخمۇت ئاكا: «سۇلتان سەئىدخان بىر ئادىل، كەسكىن پادىشاھ ئىدى، زالىم مىرزا ئابابەكر ۋە نۇرغۇن قانخور بەگلەرنىڭ جاجىسىنى بەرگەن، ئۇ لەشكەر، ئەمەلدارلارنى خەزىنىدىن بېقىپ، پۇقرالار ئۈستىدىن بەش يىللىق باج ـ سېلىقنى كۆتۈرۈۋەتكەن. ئەل بۇنىڭدىن كۆپ رازى بولغان. ھازىرقى سۇلتان دادىسىنىڭ بۇ ياخشى خىسلەتلىرىنى ئۆلگە قىلسا، دىنىي ئەسەبىيلەرنىڭ پىتنە ـ ئەنگىزلىرىگە ئازراق قۇلاق سالسا، پۇقرالارنىڭ دەردى ـ ھالىغا كۆپرەك كۆڭۈل بۆلسە بولاتتى…» دېدى. ئابدۇرېشىتخان بۇنى ئاڭلاپ ئۆزىنى سەل بىئارام سەزدى.

Mahmut said, "Sayyid Khan is a strict and impartial king who punished those greedy treacherous court officials, Ababakre and Begs who tyrannized over the people. To relieve the common people's burden, he derated corvee and taxes for five consecutive years. The incumbent king should learn a lot from his father, pay more attention on the well-being of the masses and ignore the aspersions of the religious fanatics." Abdulrixit Khan felt like a fish out of water on hearing these words.

谈话结束的时候，阿不都热西提汗请麦合木提大叔为自己弹唱乐曲。麦合木提大叔谦虚地说："我老了，还是由我的女儿为尊贵的客人们弹唱吧！"

سۆھبەت ئاخىرىدا ئابدۇرىشىتخان مەخمۇت ئاكىغا ساز چېلىپ نەغمە قىلىپ بېرىشنى ئۆتۈندى. مەخمۇت ئاكا كەمتەرلىك بىلەن: «مەن سازنى ياخشى چالالمايمەن، سىلەردەك ئەزىز مېھمانلىرىمغا يەنىلا قىزىمنىڭ چېلىپ بەرگىنى تۈزۈك. قىزىم چېلىپ بەرسۇن.» دېدى.

At the end, Abdulrixit Khan asked Mahmut play music and sing for him. Mahmut modestly said, "I'm too old, let my daughter play and sing for the honored guests."

听到父亲的召唤,阿曼尼莎汗与女伴们出来与客人们重新见礼。

ئامانىنساخان دادىسىنىڭ چاقىرغىنىنى ئاڭلاپ، ھەمسۆھبەتلىرى بىلەن بىرلىكتە ھويلىغا چىقىپ مېھمانلار بىلەن سالاملاشتى.

Hearing her father's call, Amannishahan came out with her friends to greet the guests.

落落大方的阿曼尼莎汗与女伴们手拿沙塔尔和都塔尔，席地而坐，铮铮丁冬的乐声中，一曲清新曼妙的歌声随之响起：

哪个花园有你这样美丽的一朵花？

引来我这样如痴如醉的百灵鸟？

春天啊！你让我想起了自由和天堂！

心上人的怀抱里有着我千百个天堂！

ئوچۇق - يورۇق ئامانىنساخان ھەمسۆھبەتلىرى بىلەن بىرلىكتە دۇتار ۋە ساتارنى قوللىرىغا ئېلىپ، سورۇنغا ئىشتىراك قىلىپ مېھمانلارنىڭ بىر چېتىدە ئولتۇرۇپ، مۇقامدىن بىر پەدە چالدى:

قايسى گۈلشەننىڭ يۈزۈڭدەك بىر گۈلى رەناسى بار،

قايسى گۈلنىڭ بىر مېنىڭدەك بۇلبۇلى شەيداسى بار؟

ھۆرى بىلەن جەننەتۇل مەئۋاسى كۆكلەم نەيلەسۇن،

يارنىڭ تويىدا يۈز مىڭ جەننەتۇل مەئۋاسى بار.

Graciously, Amannishahan and her friends sat on the ground with satars and dutars in their hands, and then a clear and graceful song rang out:

Which garden has such a beautiful flower like you?

Attract an infatuated lark like me?

Ah, spring! You let me think of freedom and paradise!

Hundreds of paradises of mine lie in my sweetheart's arms!

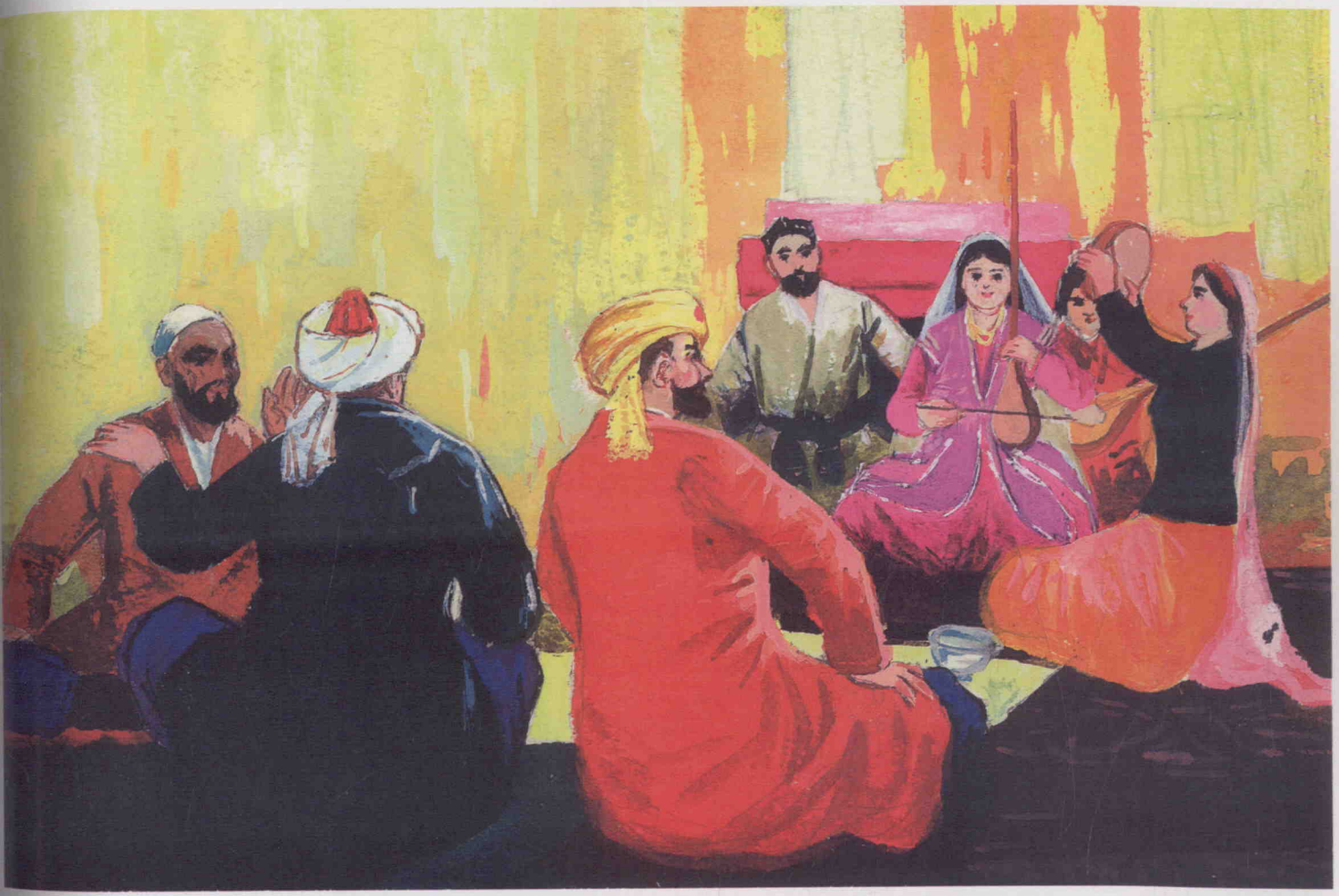

欣赏乐曲的间隙，麦合木提大叔不时地为客人们献上醇香甘美的茶点。

نەغمە ـ ناۋادىن ھۇزۇرلىنىۋاتقان ئارىلىقتا، مەخمۇت ئاكا ساھىبخانا سۈپىتىدە مېھمانلارغا تەملىك، خۇش پۇراق چاي قويۇپ تۇردى.

At the intervals Mahmut served luscious tea and cakes to the guests from time to time.

阿曼尼莎汗百灵鸟般动听的歌声令阿不都热西提汗如痴如醉，看着她人见尤怜的身姿，仿佛她正娉婷走来……阿不都热西提汗知道，自己已经强烈地爱恋上了这位陌生的、年轻可爱的姑娘。

ئاماننىساخاننىڭ بولبۇل كەبى يېقىملىق ناخشا ساداسى ئابدۇرېشىتخاننى مەھلىيا قىلىۋالدى، ئاماننىساخاننىڭ مۇقام ئېيتىۋاتقان ھالىتىگە قاراپ، مەستخۇش بولدى… ئابدۇرېشىتخان شۇنى ئېنىق جەزملەشتۇردىكى، ئۇزى يوچۇن، ياش، ئوماق قىزچاقتا ئاشىق بولۇپ قالغانىدى.

The melodious singing of Amannishahan made Abdulrixit Khan lose his mind. Looking at her graceful postures, Abdulrixit Khan felt as if Amannishahan was walking elegantly toward him. Abdulrixit Khan realized that he had desperately loved this beautiful strange girl.

合着乐曲，阿不都热西提汗不由自主地随口唱道：

“说你的身姿是柏树的化身，柏树却没有你那翩翩的步态。

说你的丹唇是玫瑰的蓓蕾，蓓蕾却道不出你那缠绵的话来。”

ئابدۇرېشىتخان ئۆز ئىشقى كەيپىياتىنى ئىختىيارسىز ھالدا بېيىت بىلەن ئاشكارىلاشقا مەجبۇر بولدى:

گەر بويۇڭنى سەرۋى دېسەم سەرۋى ھېچ ماڭغان ئەمەس،

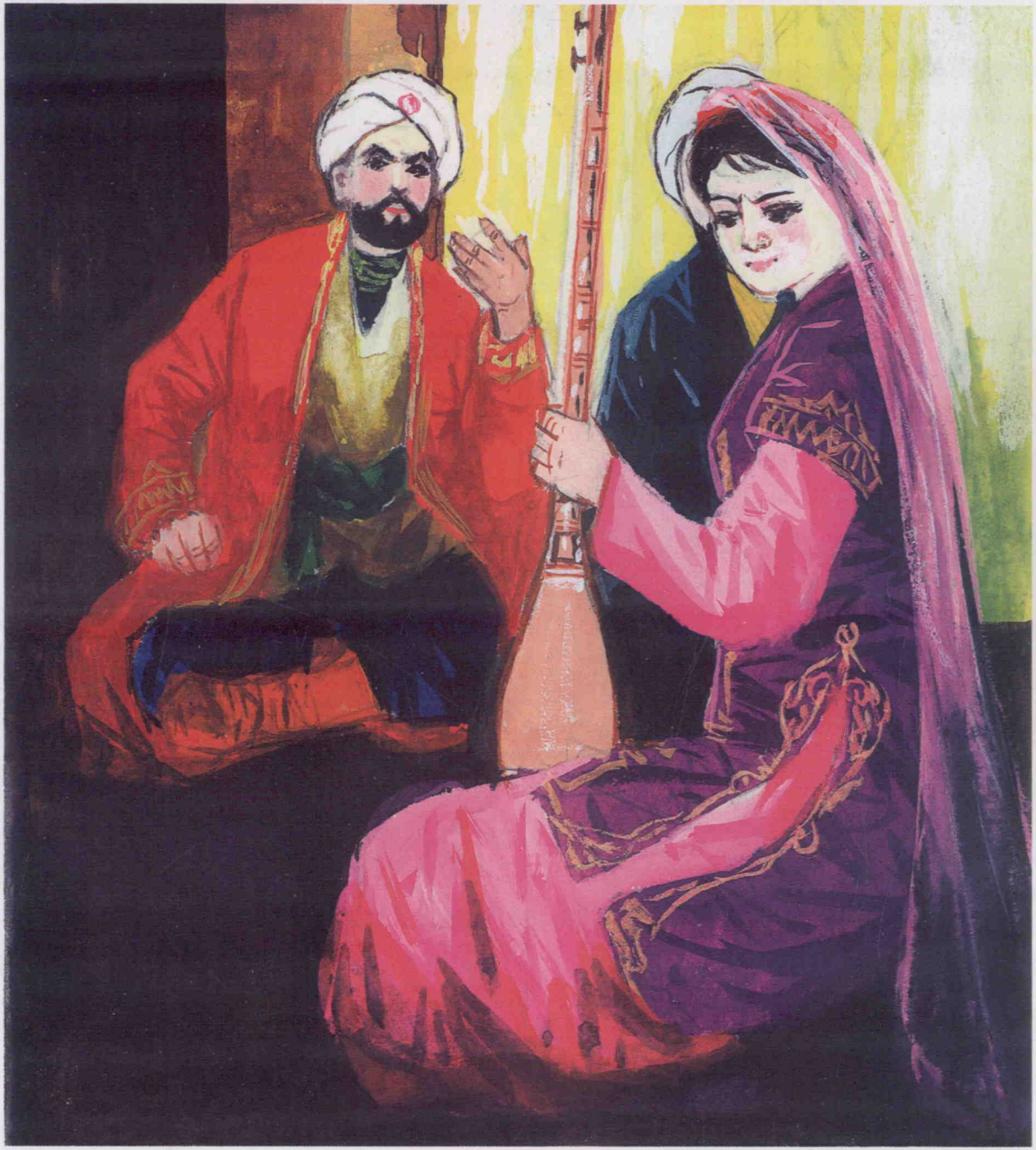
گەر لىۋىڭنى غۇنچە دېسەم، غۇنچە سۆز قىلغان ئەمەس.

Involuntarily, Abdulrixit Khan sang to the music:

If your posture were like cypress, it would not have your light gait.

If your lips were like rosebuds, they could not say those touching words.

面对阿不都热西提汗火辣、热烈又坦率的表白，阿曼尼莎汗满脸红晕，羞涩地低下了头。

ئابدۇرېشىتخاننىڭ بۇ ئىشق ـ مۇھەببەتلىك، قىزغىن ھەم سەمىمىي بولغان كۆڭۈل ئىزھارىدىن، ئامانىنىساخاننىڭ يۈزى قىزىرىپ، شەرم ـ ھايا ۋەجىدىن بېشىنى تۆۋەنگە سالدى.

Facing the fiery and frank love confession of Abdulrixit Khan, Amannishahan blushed and dropped her head shyly.

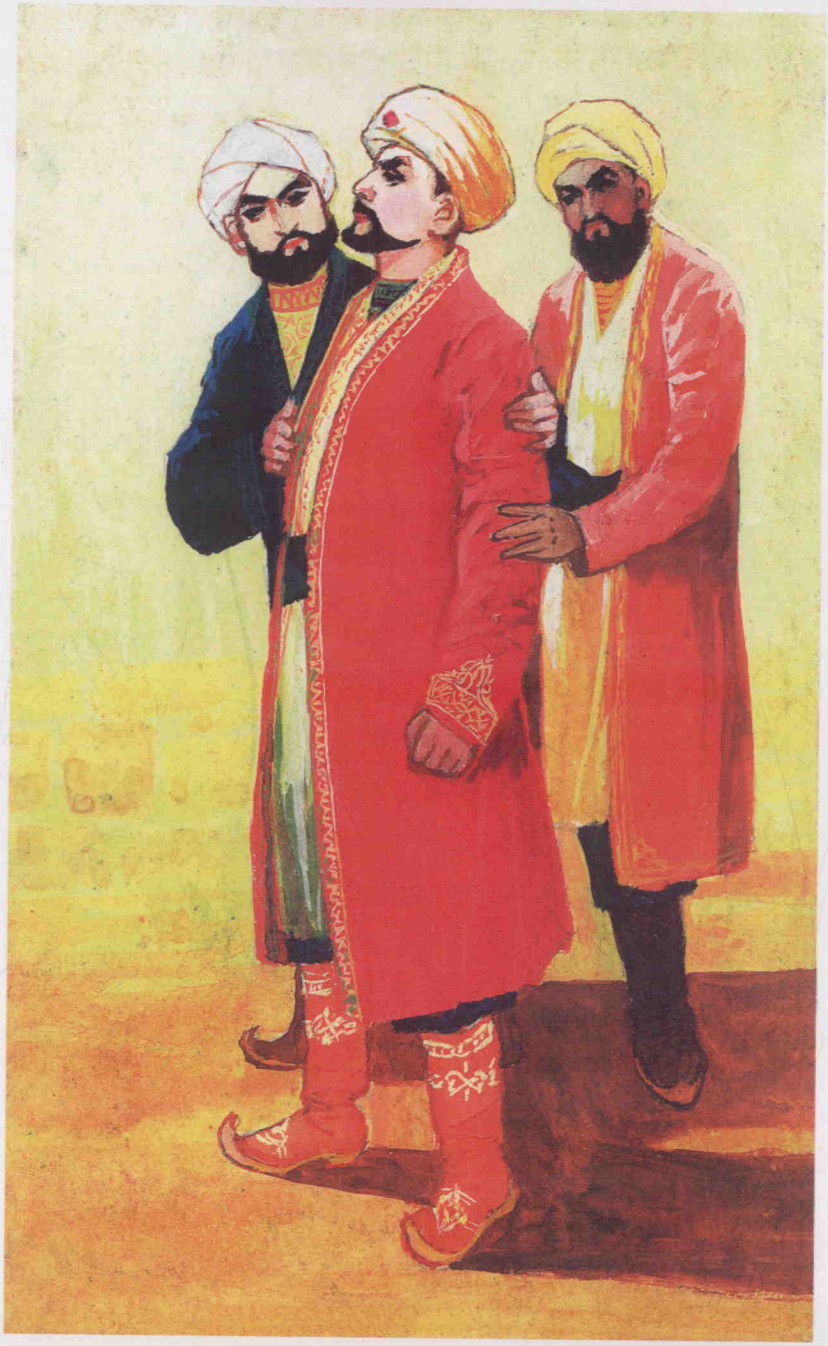

摸着自己怦怦心跳的胸口，阿曼尼莎汗想：天呐，这个陌生人竟然用诗文向我表达了爱意，我平静的心湖怎么像被人投入了一颗巨石？我怎么会心存一种不安与担忧？这位男子将给我带来幸福或是灾难呢？

ئامانىنساخان دۈپۈلدەپ سوقۇۋاتقان كۆكرىكىنى تۇتۇپ، مۇنۇلارنى ئويلاشقا ئۇلگۈردى: «تـوۋا! بـۇ يـوچـۇن كـىشـى ئەجـەب بـەيـىت ئوقـۇپ كـۆڭـلـۈم قـانداقـتـۇر بـىر خـىل خـاتـىرجـەمـسـىزلـىك ۋە غەمكىنلىكنىڭ شەپسىنى سېزىۋاتىدىغۇ؟ بۇ يىگىت زادى ماڭا بەخت ئېلىپ كېلەرمۇ ـ ئاپەتمۇ؟»

Clutching her fiercely beating bosom, Amannishahan thought, "Allah, this strange man actually expressed his love to me in poetry. Why do I feel like a huge stone being thrown into the placid lake in my heart? Why do I feel a sort of uneasiness and apprehension? Would this man bring me happiness or tragedy?

阿不都热西提汗与麦合木提大叔道别后，失魂落魄地离开了他们家，但他的心和灵魂却留在了那座院子，留在了阿曼尼莎汗的身边。

سۇلتان ئابدۇرېشىتخان مەخمۇت ئاكا بىلەن خوشلاشقاندىن كېيىن، ھوش - كاللىسىنى يوقاتقان ھالدا ئۇلارنىڭ ئۆيىدىن ئۆزاپ چىقتى. ئۇنىڭ پۈتۈن ئەس - ھوشى ۋە ئوي - خىيالى ئاشۇ ھويلىدا، ئامانىساخاندا قالدى.

After saying good-bye to Mahmut, Abdulrixit Khan left their home distractingly, but his heart and soul stayed in that yard with Amannishahan.

突如其来爱的表白，令情窦初开的阿曼尼莎汗惊慌不知所措。客人走了，可那低沉浑厚的歌声却挥之不去，反而使忐忑的心更加烦乱。

ئىشق ـ مۇھەببەتنىڭ ئۇشتۇمتۇت ئىزھار قىلىنىشىدىن ھودۇقۇپ كەتكەن ئامانىنساخان مۇشۇ تاپتا نېمە قىلارىنى بىلەلمەي قالدى. مېھمانلار ئۇزاپ كەتتى، لېكىن مەيۇسلۇك ۋە پەس ئاۋازدا ئېيتىلغان ناخشا ساداسى قۇلاق تۇۋىدىن كەتمەستىن ، ئەكسىچە ئۇنىڭ دۇپۇلدەپ تۇرۇۋاتقان يۈرىكىنى تېخىمۇ پارا-كەندە قىلىۋەتتى.

As a girl just arrived at puberty, Amannishahan lost her composure in the face of the sudden love confession. The guest had gone, but his deep and smooth singing lingered on, making her uneasy heart distracted further.

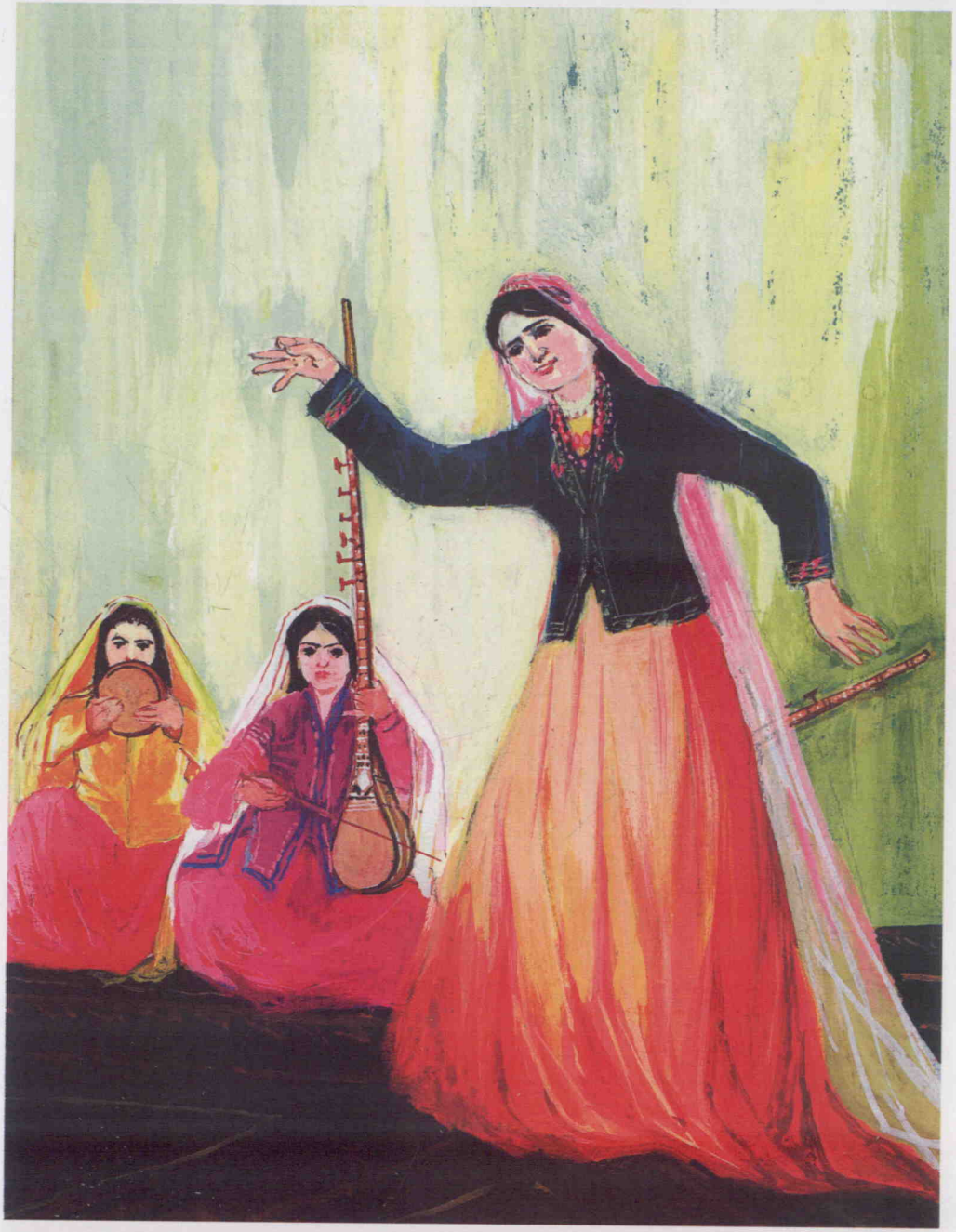

父亲和女伴们的话阿曼尼莎汗一句没有听进去，她甚至不知道自己是如何离开客厅回到内室的，她的心仿佛也追随客人而去。

ئامانىنساخان شۇ ئوي بىلەن ئۆزىنىڭ نەدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ھەتتا ئىچكىرىكى ئايۋانغا قانداق كىرىپ قالغانلىقىنىمۇ سەزمىدى. دوستلىرى تەسەللى بېرىپ ئۇنىڭ كۆڭلىنى ياساۋاتاتتى. ئۇنىڭ كۆڭلى گويا ئاشۇ مېھمانلار بىلەن بىرگە كەتكەندەك قىلاتتى.

She didn't hear what her father and friends were saying and even wasn't aware how she left the living room and returned the inner room, as if her heart had gone with the guest.

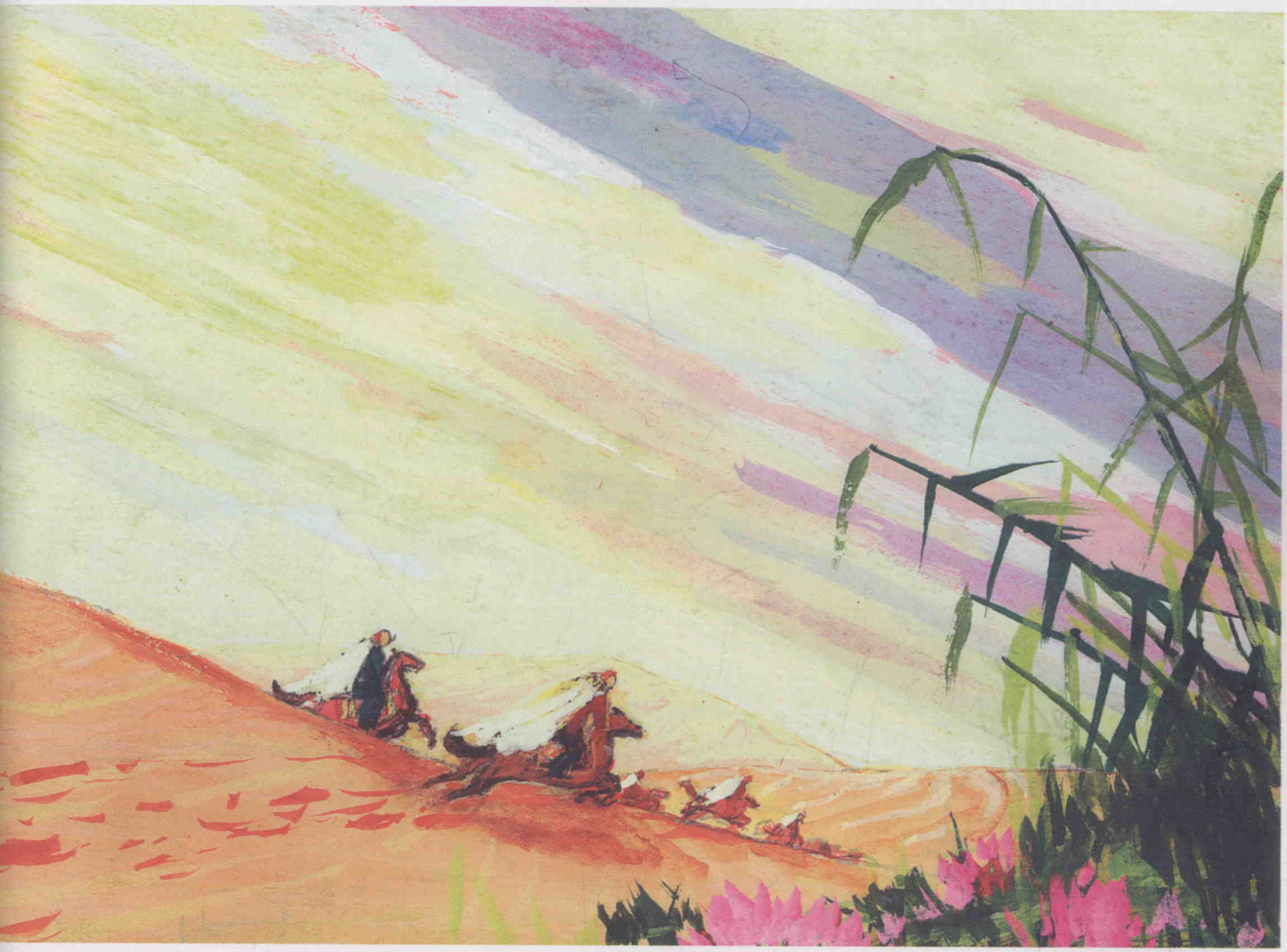

为排解心中郁闷，走出刚才带来的不快阴影，阿曼尼莎汗和女伴们又开始了弹唱娱乐，并为大家跳起了轻盈明快的舞蹈。

ئامانىنساخان ئاخىر ھەممە ئۇي - خىياللارنى ئارقىغا تاشلاپ، تېگىگە يەتكىلى بولمايدىغان قۇرۇق - چىگىچە خىياللارنىڭ سىرتىمقىدىن قوتۇلۇشقا چارە ئىزدەپ، بەزمىنىڭ ئاخىرىنى داۋاملاشتۇردى ھەمدە كۆپچىلىككە يېنىك، چەپدەس رىتىمدىكى ئۇسسۇللارنى ئويناپ بەردى.

To clear up the moroseness in the mind and get rid of the unpleasant shadow just now, Amannishahan and her friends began to play and sing again and started to dance lively.

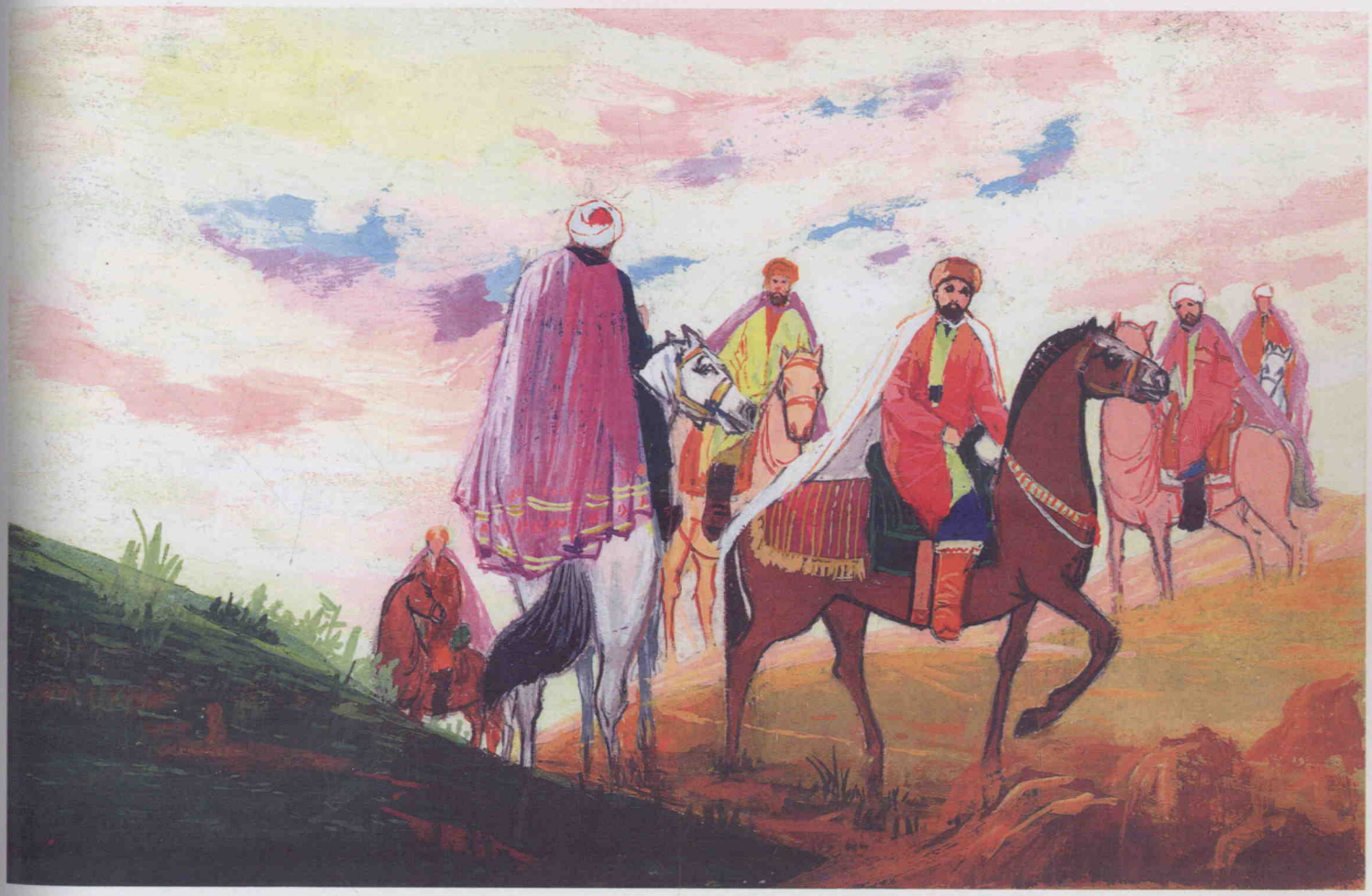

阿不都热西提汗在侍从的护卫下踏上了回宫的路。

ئابدۇرېشىتخان ئوردا مۇلازىملىرىنىڭ مۇھاپىزىتىدە ئوردىغا قاراپ يول ئالدى.

Abdulrixit Khan, escorted by the attendants, was on his way back to the palace.

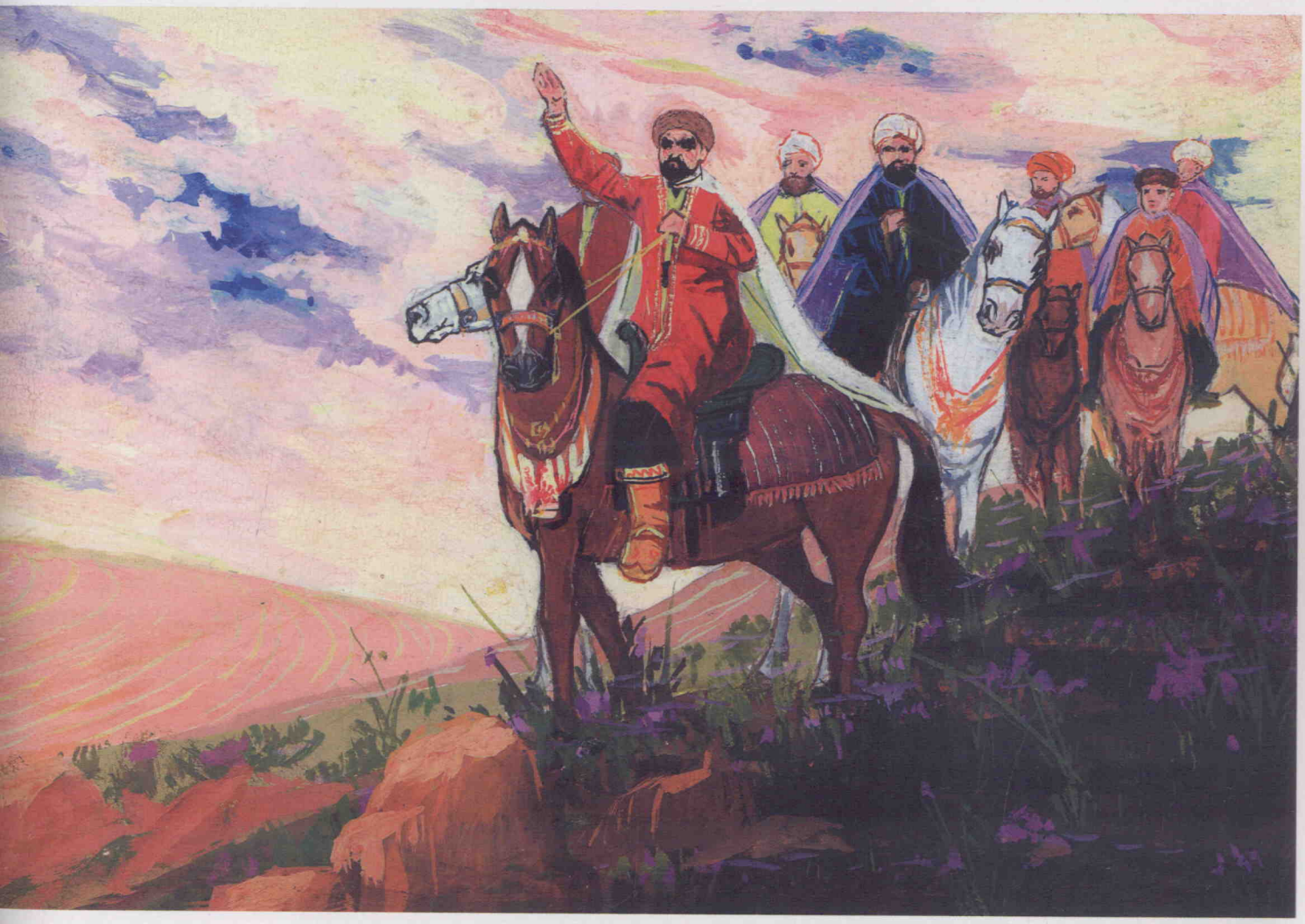

一路上，阿不都热西提汗沉默不语，郁郁寡欢。

يول بويى، ئابدۇرېشىتخان ھېچنېمىگە ئۇندىمىدى. كۆڭلى مەيۈسلا يۈردى.

Abdulrixit Khan remained silent and melancholy all the way.

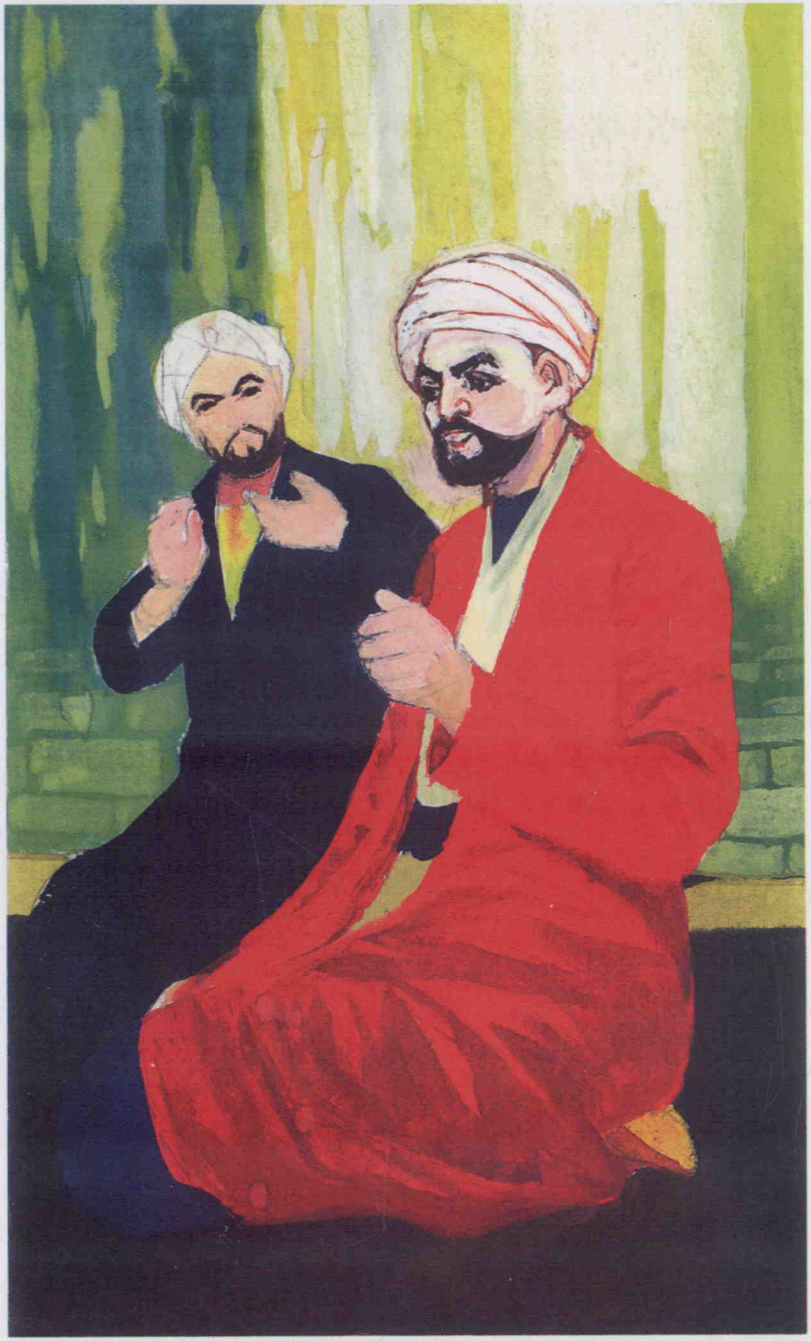

行走在崎岖坎坷的小道上，阿不都热西提汗的心一刻也不能平静。阿曼尼莎汗的倩影和她出众的才艺不时地浮现在他的眼前，他知道自己强烈地爱上了她，他决定要把阿曼尼莎汗迎娶到王宫做自己的王妃。

ئوڭغۇل - دۇڭغۇل ئەگرى - بۇگرى يوللاردا كېتىۋاتقان ئابدۇرېشىتخاننىڭ كۆڭلى بىر دەقىقىمۇ تىنچلانغىنى يوق. ئامانىنساخاننىڭ يارقىن ئوبرازى ۋە ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان تالانتى ھە دېسە ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا نامايان بولاتتى، ئۇ ئۆزىنىڭ ئامانىنساخانغا ئاشىق بولۇپ قالغانلىقىنى بىلەتتى، ئۇ ئامانىنساخاننى ئەمرىگە ئېلىپ ئوردىغا يۆتكەپ كېلىپ خانىش قىلماقچى بولدى.

Walking along the rugged path, Abdulrixit Khan could not calm down. The pretty image and superior acquirement of Amannishahan floated before his eyes. He knew that he had fallen in love with her. He made up his mind to bring her to the palace and marry her.

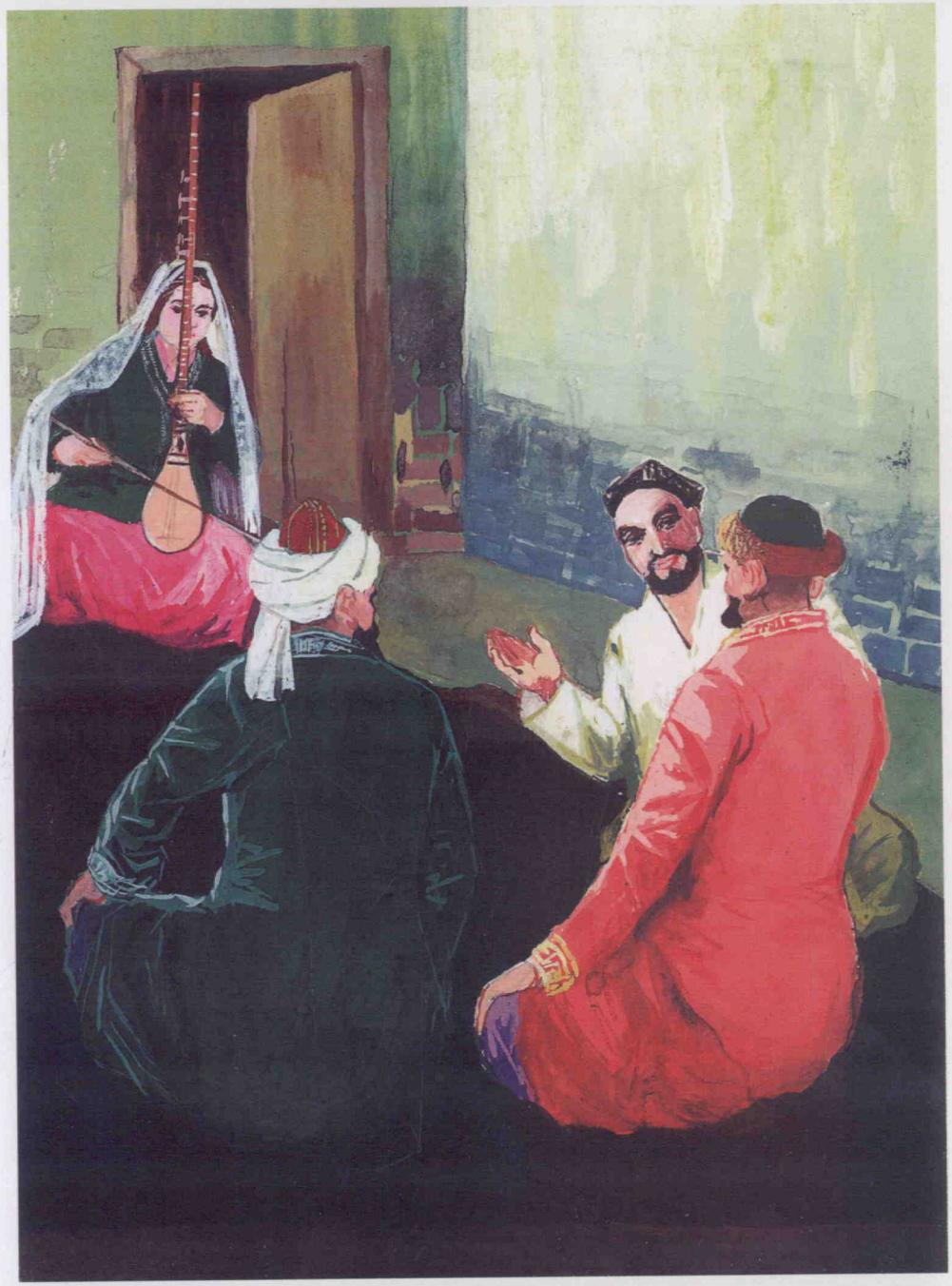

阿不都热西提汗回宫后，立即找来他最信任的大臣喀迪尔汗，告诉他有这样一位热爱“木卡姆”的美丽姑娘，商议如何才能说服麦合木提大叔，迎娶阿曼尼莎汗做王妃。

ئابدۇرېشىتخان ئوردىغا قايتقاندىن كېيىن، دەرھال ئۆزىنىڭ ئەڭ ئىشەنچلىك ۋەزىرى مەۋلانا قىدىرخاننى چاقىرتىپ، ئۇنىڭغا مۇقامغا ھېرىسمەن بىر گۈزەل قىزنى ئۇچرىتىپ قالغانلىقىنى ئېيتتى ھەمدە ئۇنىڭ بىلەن قانداق قىلىپ مەخمۇت ئاكىنى قايىل قىلىپ ئامانىنساخاننى ئەمرىگە ئېلىپ خانىش قىلىشقا بولىدىغانلىقى ئۈستىدە كېڭەشتى.

As soon as he returned the palace, Abdulrixit Khan immediately called in Kadirhan, his most trusted minister. He talked to Kadirhan about the beautiful girl who loved Muqam so much and discussed with him about persuading Mahmut and marrying Amannishahan successfully.

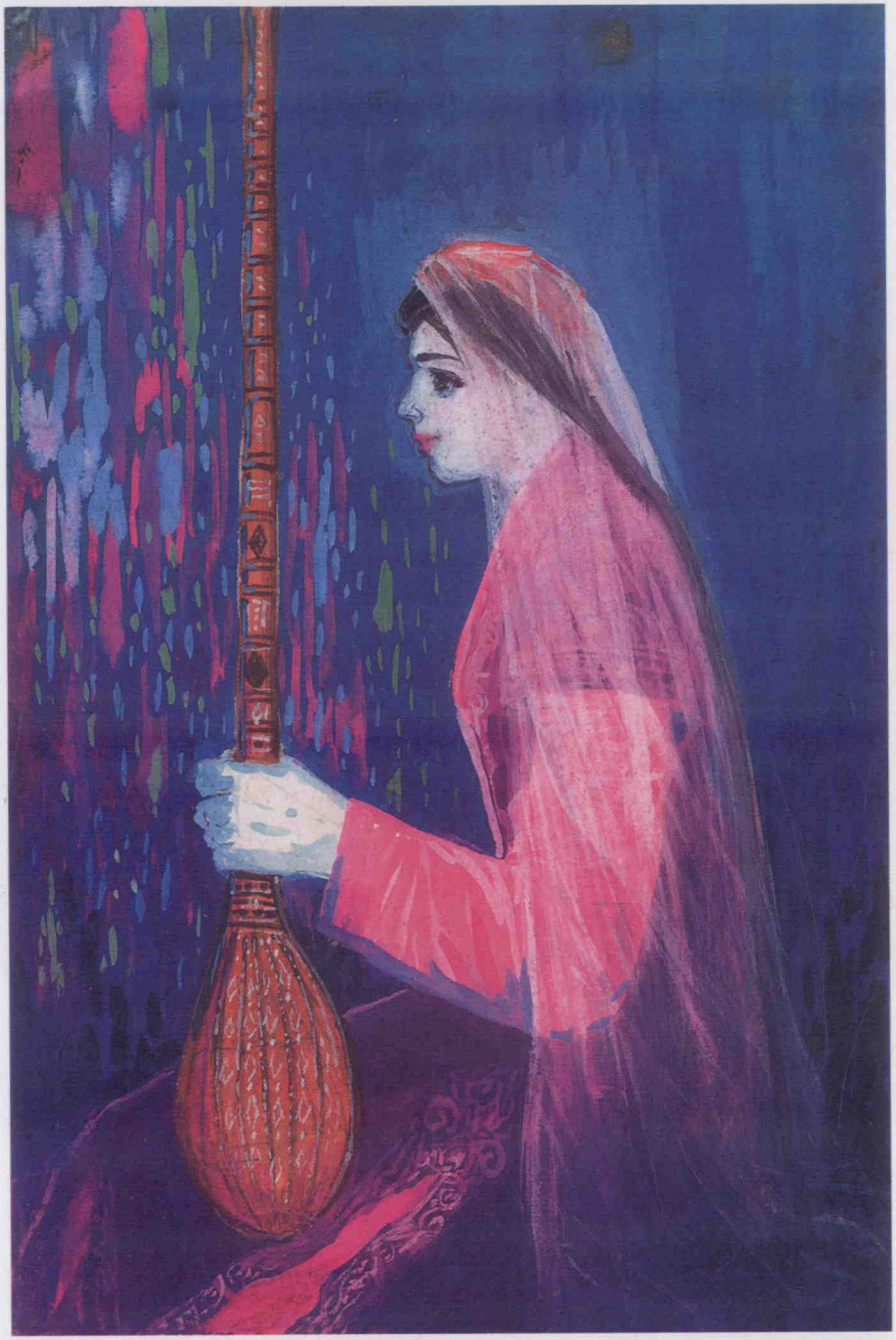

阿不都热西提汗派人来到麦合木提大叔家提亲，麦合木提大叔知道这是实现阿曼尼莎汗学习钻研“木卡姆”艺术极好的机遇，便欣然答应了国王的请求。

ئابدۇرېشىتخان مەخمۇت ئاكىنىڭ ئۆيىگە توي تەكلىپىنى قويغىلى ئەلچى ئەۋەتتى. مەخمۇت ئاكا بۇ ئامانىنساخانىنىڭ مۇقام ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ئىشىنى رېئاللىققا ئايلاندۇرىدىغان ئىنتايىن ياخشى پۇرسەت ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە، خانىنىڭ توي قىلىش تەلىپىگە شۇ هامان ماقۇل بولدى.

Abdulrixit Khan sent his men to Mahmut's home to make his court to Amannishahan. Mahmut understood that this was a wonderful chance for Amannishahan to further study Muqam art, so he consented to the King's request.

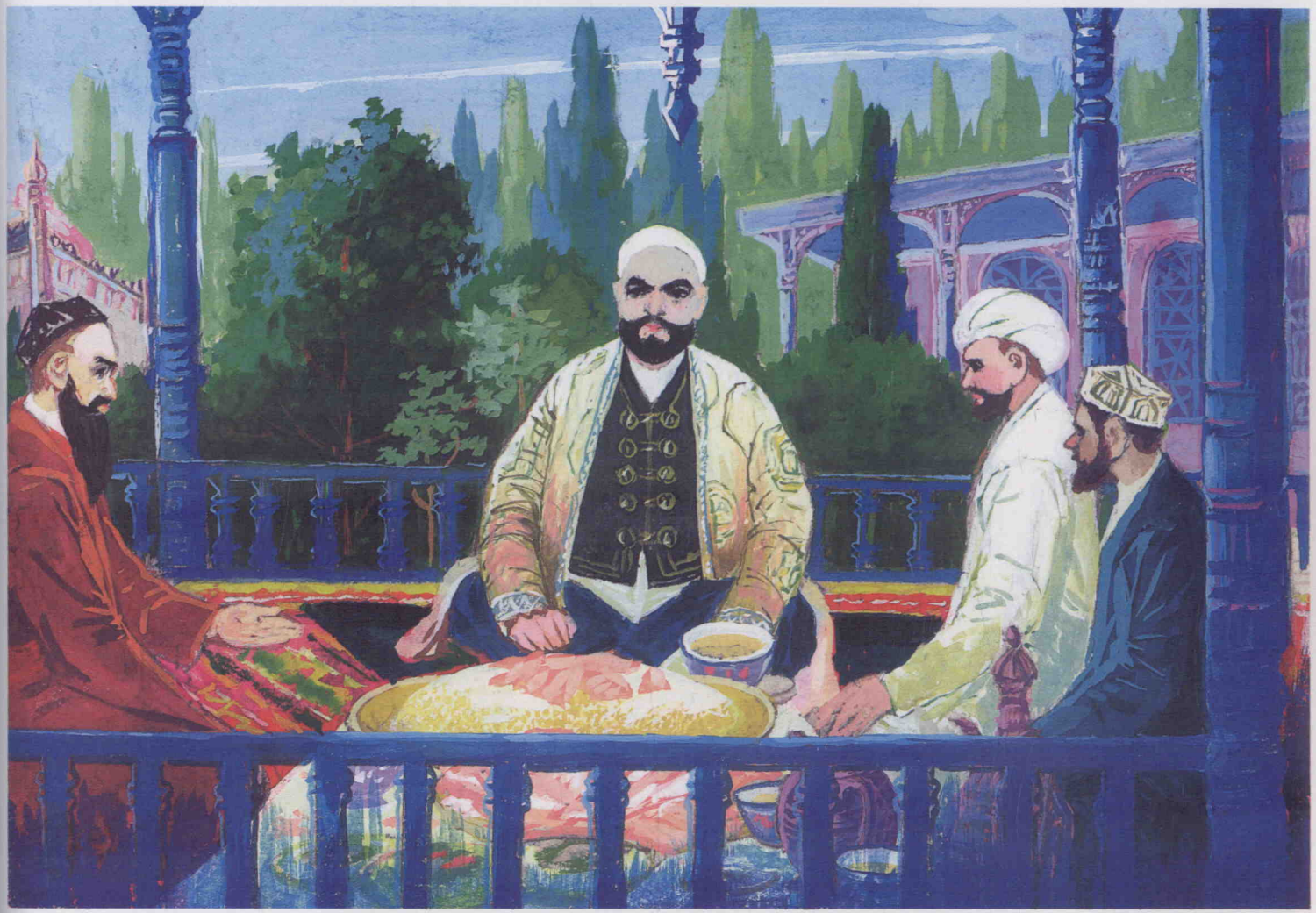

当麦合木提大叔把这个消息告诉女儿阿曼尼莎汗时，女儿害羞地低下了头。麦合木提大叔说："女儿，你热爱'木卡姆'艺术，而宫廷中有许多像喀迪尔汗这样技艺高超的乐师，那是你学习、深造、施展自己才华的好地方啊！"听到这些，阿曼尼莎汗终于点头同意了。

مەخمۇت ئاكا ئەلچىلەر ئارقىلىق خانىمگە يەتكۈزگەن گەپلىرىنى ئامانىنساخانغا بىرمۇ-بىر ئېيتقا-نىدى، ئامانىنساخان خىجىللىقتىن يەرگە قارىۋالدى. مەخمۇت ئاكا قىزىغا چۈشەندۈرۈپ: «قىزىم، سىز مۇ-قامنى سۆيىسىز، ئوردىدا مەۋلانا قېدىرخانغا ئوخشاش سەنئەت ماھارىتى كامالەتكە يەتكەن نۇرغۇن سازەندە-لەر بار، ئۇ سىزنىڭ ئۆگىنىش، بىلىم تەھسىل قىلىش ۋە ئىستىبداتىڭىزنى نامايان قىلىشتىكى ياخشى جايدۇر.» دېدى. بۇلارنى ئاڭلىغان ئامانىنساخان ئاخىر بۇ توي ئىشىغا ماقۇللۇق بىلدۈردى.

When Mahmut told Amannishahan about the message, the daughter hung her head shyly. Mahmut said, "Dear daughter, you love Muqam, and there are many highly skilled musicians like Kadirhan in the court, so that is a good place for you to further your study and give full play to your abilities." Amannishahan, after hearing this, nodded her head at last.

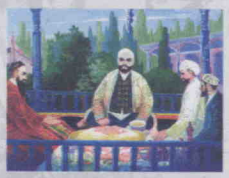

阿曼尼莎汗还没有被接到王宫，一些爱搬弄是非的王公大臣们都议论开了："国王会不会是疯了？怎么能把一个贱民的女儿迎来做王妃呢？他怎么会有如此下贱的一颗心啊！""是啊，是啊，女人也会唱曲、弹奏，这简直是对'胡达'的亵渎！"国王愤怒了："愚蠢顽固的人啊！你们有阿曼尼莎汗那样高贵、高尚的心和灵魂吗？"

ئاماننىساخان تېخى ئوردىغا يۆتكەپ كېلىنمەي تۇرۇپ، ئوردىدىكى قىسمەن سۆزەنچى ۋەزىر ـ ئەمرالار: «خان ئالجىپ قالدىمۇ نېمە؟ ئوردىغا بىر گادايىنىڭ قىزىنى توي قىلىپ يۆتكەپ ئەكىرمەكچى بوپتۇ. شۇنداق مۇ پەس كۆڭۈل بولامدۇ؟» دېسە، بەزىلەر: «شۇنداق، شۇنداق، ئاياللارمۇ مۇقام توۋلىسا، ناخشا ئوقۇسا، ساز چالسا، بۇ بىزنىڭ خۇدا يولىنى تۇتقان دىنىمىزنىڭ شەرئىتىگە مۇخالىپ ئەمەسمۇ!» دېدى. بۇلارنى ئاڭلىغان پادىشاھ: «سىلەردە ئاماننىساخانىنىڭكىگە ئوخشاش كامالەتكە يەتكەن، ئالىيجاناب قەلب ۋە روھ بارمۇ! »دەپ غەزەپلەندى.

Before Amannishahan was brought to the palace, some princes and ministers who loved to peddle gossip had already remarked, "Was the King mad or not? How could he marry a daughter from a ragtag family? How could he have such a paltry heart? "Yeah! Women could sing and play the musical instruments, that is a blasphemy against Khuday!" The King was angry, "What stupid and mulish people! Do you have the same noble and gracious heart and soul as Amannishahan?"

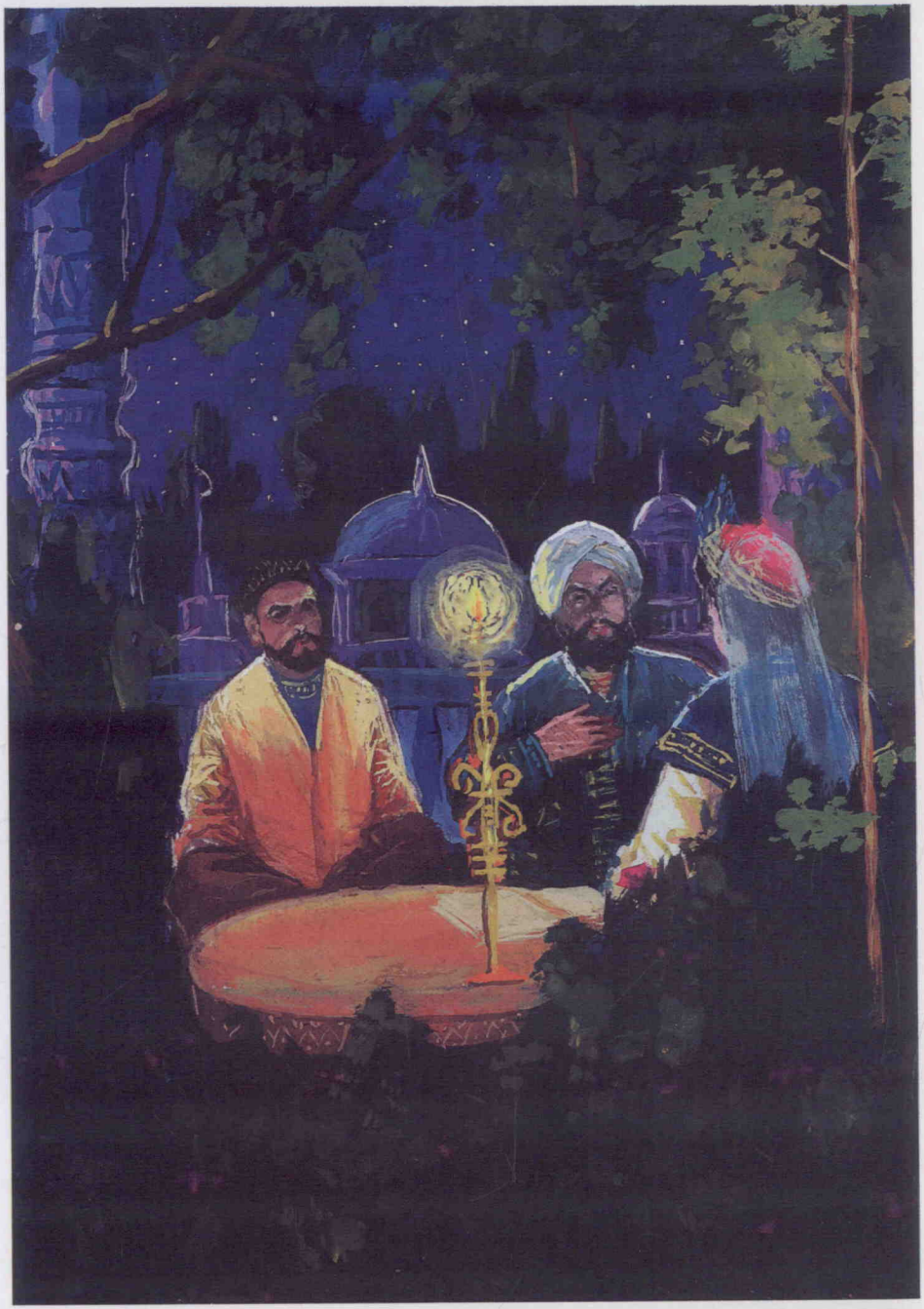

阿不都热依木乐师给阿曼尼莎汗写来一封信:好孩子,你快嫁到宫廷来吧,国王是个仁慈的好人,我们共同努力,“木卡姆”的春天就要来了!

ئاماننىساخاننىڭ دادىسىنىڭ يېقىن دوستى ئابدۇرېھىم سازەندە ئاماننىساخانغا مۇنداق مەزمۇندا بىر پارچە خەت يازدى: «ئوبدان بالام، تېزرەك ئوردىغا ياتلىق بولۇپ كېلىڭ، خانىمىز بولسا رەھىمدىل ياخشى ئادەم، بىز ئورتاق تىرىشايلى، مۇقاممىزنىڭ باھارى يېتىپ كېلەيلا دەپ قالدى!»

Musician Abdulreym, a good friend of Amannishahan's father, wrote a letter to her, "Good girl, please marry into the palace early, the King is a kind-hearted man. Let's make joint efforts, the spring of Muqam is coming!"

阿不都热依木乐师和麦合木提大叔反复叮嘱阿曼尼莎汗：要利用一切机会和途径做好“木卡姆”艺术的弘扬、挖掘和整理工作，让“木卡姆”的旋律唱出人民群众的心声！

ئابدۇرېھىم سازەندە بىلەن مەخمۇت ئاكا ئامانىنساخان ئوردىغا ئۇزايدىغان كۈنى ئۇنىڭغا قايتا-قايتا مۇنۇلارنى تاپىلىدى: «بارلىق پۇرسەت ۋە يوللاردىن تولۇق پايدىلىنىپ، مۇقام سەنئىتىنى ئەۋج ئالدۇرۇش، قېزىپ چىقىش ۋە رەتلەش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، مۇقام مېلودىيىلىرى ئارقىلىق خەلق ئاممىسىنىڭ قەلپ ساداسىغا جور بولۇڭ!»

Before they let Amannishahan go to the court, Abdulreym and Mahmut enjoined her time after time: Take every chance and method to do well in exploring, finishing, developing and expanding Muqam art and let Muqam sing the voice of the people!

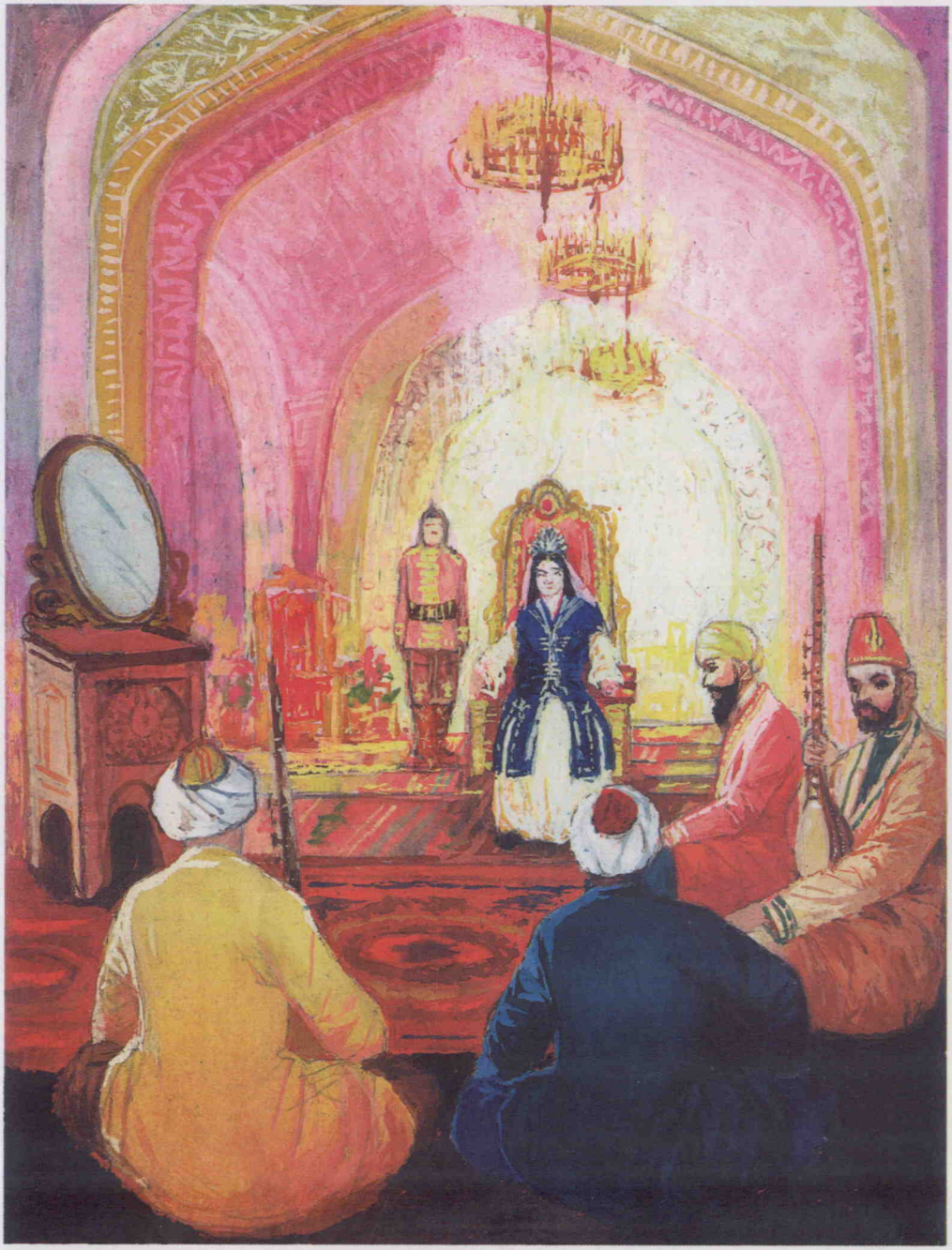

婚庆那天，叶尔羌汗国宫廷热闹非常，大家载歌载舞，沉浸在幸福欢乐的海洋中。

توي كۈنى، يەكەن سەئىدىيە خانىدانلىقىنىڭ ئوردىسى كارامەت قىزىپ كەتتى، نەغمە ـ ناۋا، ئۇسسۇللار ئەۋجىگە چىقتى، كۆڭچىلىك بەخت ۋە شادلىق كەيپىياتىغا چۆمدى.

At the day of wedding ceremony, the court of the Yarkand Khanate was extraordinarily bustling with activities. People were all singing and dancing, immersing in a sea of joy and happiness.

阿曼尼莎汗从此成为叶尔羌汗国王室中一名重要成员，国王阿不都热西提汗对她非常宠爱，不管别人如何造谣中伤她，都给予其一如既往的关怀和支持，使阿曼尼莎汗能潜心学习、钻研、挖掘、整理"木卡姆"艺术。

ئامانىنساخان شۇنىڭدىن ئېتىبارەن يەكەن سەئىدىيە خانىدانلىقى سەلتەنەتىنىڭ مۇھىم بىر ئەزاسىغا ئايلاندى، سۇلتان ئابدۇرېشىتخان ئۇنى تولىمۇ ئەتىۋارلىدى، باشقىلار قانداق پىتنە - ئىغۋا تارقىتىپ ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلسۇن، ئۇ ئۇنىڭغا بۇرۇنقىدەكلا ئىزچىل غەمخورلۇق قىلىپ، مەدەت ۋە ئىلھام بەردى، بۇ ئارقىلىق ئامانىنساخانغا مۇقام سەنئىتىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش، قېزىپ چىقىش ۋە رەتلەپ چىقىشقا شارائىت يارىتىپ بەردى.

From then on, Amannishahan became an important member of the royal family of the Yarkand Khanate. The King, Abdulrixit Khan, petted her very much. No matter what others slandered her, the King still gave her care and support as usual, thus Amannishahan could devoted herself to exploring, finishing and studying Muqam art.

阿曼尼莎汗王妃虽然是一个樵夫的女儿，但由于王妃的公正和善良，她得到了绝大多数大臣、宫廷人员和老百姓的尊敬和爱戴。

خانىش ئامانىنساخان گەرچە بىر ئوتۇنچىنىڭ قىزى بولسىمۇ، لېكىن ئۇ ئادىل ۋە ئاق كۆڭۈل بولغانلىقى ئۈچۈن، مۇتلەق كۆپ ساندىكى ۋەزىر - ۋۇزرالار، ئوردا كىشىلىرى، ئاۋام پۇقرالارنىڭ ھۆرمىتى ۋە ياقتۇرۇشىغا سازاۋەر بولدى.

Princess Amannishahan, though a daughter of a woodman, received respect and love from most ministers, court staff and common people due to her justness and goodness.

阿曼尼莎汗把全部精力和才学几乎都投入到了整理、组编“木卡姆”艺术的事业中。在宫廷著名乐师喀迪尔汗大师的帮助下，最终将流传于天山南北、中亚一带散乱的“木卡姆”民间艺术汇编、整理为《十二木卡姆》大型音乐套曲，流芳百世。

ئامانىنساخان ئۆزىنىڭ پۈتكۈل زېھىن ـ قۇۋۋىتى ۋە ئەقىل ـ پاراسىتىنى مۇقام سەنئىتىنى رەتلەش، سىستېمىلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا سەرپ قىلدى. مەشھۇر ئوردا سازەندىسى مەۋلانا قېدىرخان ئۇستازنىڭ يار-دەمدە، ئۇ ئاخىر تەكرىتېغىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدا، ئوتتۇرا ئاسىيادا تارقىلىپ يۈرگەن مۇقام ئەلنەغمە سەنئەتلىرىنى يىغىپ ۋە رەتلەپ، چوڭ تېپتىكى يۈرۈشلۈك مۇزىكىلار توپلىمى بولغان «ئون ئىككى مۇقام» نى تۈزۈپ چىقتى. ئون ئىككى مۇقام شۇنىڭدىن باشلاپ ئەسىرمۇ ئەسىر ياد ئېتىلىپ كەلدى.

Amannishahan devoted almost all her efforts and scholarship to the re-ordering and programming of Muqam. With the help of master musician Kadirhan, she compiled and programmed the disheveled folk Muqam art circulating in the north and south of the Tianshan Mountains as well as Central Asia into *Twelve Muqam*, leaving a good name forever.

1560 年，阿曼尼莎汗因难产去世，被安葬于莎车阿勒屯王陵，年仅 34 岁。除《十二木卡姆》留传后世外，还著有《精美诗篇》（又名《乃斐斯诗集》）、《美丽的情操》（又名《艾赫拉克加米拉》）、《心灵的协商》（又名《肖如吾勒库鲁普》）等作品。

《十二木卡姆》被誉为"东方音乐文化的一大奇迹"，作为中华民族灿烂文化宝库中的一块瑰宝，2005 年 11 月 25 日，被联合国教科文组织确定为第三批"人类口头和非物质文化遗产代表作"。

مىلادىيە 1567 ـ يىلى 34 ياشقا كىرگەن ئامانىنساخان قىيىن تۇغۇتتىدا ئالەمدىن ئۆتۈپ، يەكەن-نىڭ ئالتۇنلۇق خانلار قەبرىستانلىقىغا دەپنە قىلىنىدى، ئۇنىڭ «ئون ئىككى مۇقام» ى كېيىنكى ئەۋلادلارغا يېتىپ كەلگەندىن باشقا يەنە «دىۋان نەفىسى» (نەفىسى شىئىرلار توپلىمى)، «ئەخلاقى جەمىلە» (گۈزەل ئەخلاق) ۋە «شورۇھۇل قۇلۇپ» (قەلبلەر شەرھى) قاتارلىق ئەسەرلىرىمۇ بار.

«ئون ئىككى مۇقام» ـ «شەرق مۇزىكا مەدەنىيىتىدىكى بىر كاتتا مۆجىزە» دېگەن شەرەپكە سازاۋەر بولدى، ئۇ— جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ پارلاق مەدەنىيەت خەزىنىسىدىكى بىر گۈھەر بولۇش سۈپىتى بىلەن، 2005 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ مائارىپ، پەن ـ مەدەنىيەت تەشكىلاتى تەرىپىدىن ئۇچىنچى تۈركۈمدىكى «ئىنسانىيەتنىڭ ئاغزاكى ۋە غەيرى ماددىي مەدەنىيەت مىراسلىرىنىڭ ۋەكىللىك ئەسىرى» قىلىپ بېكىتىلدى.

In 1560 AD, Amannishahan died of dystocia and was buried in Altunluq at Shache. She was only 34. Besides *Twelve Muqam*, she also wrote *Exquisite Psalter*, *Beautiful Sentiment*, *Consultation of Heart*, etc. *Twelve Muqam* is praised as "a wonder of orient musical culture". As a gem of Chinese national culture, it was designated by UNESCO as one of the masterpieces of the oral and intangible heritage of humanity in November 25, 2005.

政府为进一步传承和发展木卡姆文化艺术，积极扩大十二木卡姆故乡的知名度、影响力的远见卓识，使得古老的莎车传统民族文化重新焕发风采。

付梓之时，感慨万千，朱玛·玉素甫先生虽然离开了我们，但他的画作所展示的美丽价值永存。

由于时间仓促，画册编纂过程中难免疏漏和不足之处，恳请广大读者给予批评指正。

编　者

2007年7月30日

后 记

《阿曼尼莎汗的故事》的编纂是在莎车县委、县人民政府的领导关怀下，采用已故中国美术家协会新疆分会会员、莎车县美术家协会主席、知名画家朱玛·玉素甫的一套水粉画，经由县委组织部、县史志档案局（馆）、文化馆工作人员的共同辛勤努力完成的。

该画册糅和历史记载和民间传说，再现了伟大的诗人、木卡姆大师阿曼尼莎汗王妃的传奇故事，画册中既有爱情的画意诗情，又有当年风俗、人情、文化艺术及古典维吾尔民族服饰的再现。

在画册的编纂出版过程中，喀什地委委员、莎车县委书记王铁民，县长伊尔夏提·乌斯曼，县委副书记沈毅，县委常委、常务副县长赵强，县委常委、宣传部部长贾沙热提·买买提，县委常委、组织部部长李东明，副县长钟璇等领导给予了大力的关心和支持，尤其是王铁民书记和李东明部长在百忙之中亲为校阅并提出了有针对性的编纂修改意见。为力促该画册早日出版，县委、县人民政府在财力窘迫的情况下，多方筹措调配资金，充分体现出县委、县人民

时，为有助于读者进一步了解定都莎车的中国古代地方性政权，叶尔羌汗国时期维吾尔文学以及“木卡姆”艺术的集大成者、杰出的音乐家、诗人阿曼尼莎汗王妃的生平，我们同期出版了与之配套的《阿曼尼莎汗的故事》以飨读者，从而构成了一个完整的体系。

该套书的再版，根据社会各界同仁的意见和建议，主体内容、篇章结构不变，仅是补充了区内外作者简介，并对概述部分内容及内文图片进行了必要的更新调整，以力求最大限度的减少谬误和不足，同时又不破坏原有的格调、品位和特色。

再版付梓之际，谨代表莎车县委、莎车县人民政府，再次对关心热爱莎车的各界同仁和朋友们致以诚挚的感谢和崇高的敬意！你们的深情关注，对莎车各族人民来说就是激励、鞭策和鼓舞，在你们爱的凝视中，莎车必将走的更远！莎车的明天，必将是更加辉煌灿烂的、充满希望和生机的明天！

编者

2010年9月30日

再版说明

《品读莎车》等三本书自2007年出版以来，转瞬已是4个春秋，4年来，社会各界的评价及影响大大超出了编者的预期，首版3000册很快告罄。莎车，这块儿孕育了80万各族儿女的热土，从一个侧面，再次展示了其深厚历史积淀和丰富文化内涵的独具魅力。

金风送爽，丹桂飘香时节，莎车县委、莎车县人民政府做出了对《品读莎车》等三本书予以再版的重要决定。这不仅满足了区内外各界同仁的需求和愿望，同时也是对从事发掘、整理，以更好继承、弘扬莎车独特地域历史文化遗产的档案史志及文化工作者的鼓舞和鞭策。

“泉石多仙趣，岩壑写奇形”，《品读莎车》一书通过区内外名家才俊流金淌银的笔端，从不同的层次和视角触摸着莎车的历史渊源、文化艺术、自然风貌和人文风情，为我们展现出一幅有关莎车的色彩斑斓而又韵味悠长的，历史与现实交融辉映、异彩纷呈的绚丽画卷。

在多如恒河沙数的浩森历史长河中，“十二木卡姆”套曲，无疑是中华民族灿烂文化宝库中一块绚丽多彩的瑰宝，也是维吾尔木卡姆艺术的主体和灵魂。《十二木卡姆歌词选》的出版，既是对《品读莎车》的补充完善，同时也是一种凝练的提升，因为她是莎车深厚历史积淀和丰富文化底蕴中熠熠生辉的光彩篇章，是中华民族大家庭中维吾尔族人的智慧结晶和体现。与此同

策　　划　王铁民
主　　编　李东明　孟　星
维文翻译　艾尔肯·托合提尼亚孜
维文校对　迪木拉提·木沙
英文翻译　朱　新

◎ 责任编辑　赵　珍
◎ 装帧设计　王　洋

图书在版编目(CIP)数据

阿曼尼莎汗的故事 / 朱玛·玉素甫绘；孟星，沙吾提·达吾提编文.—乌鲁木齐：新疆人民出版社，2007.8(2010.10 重印)

ISBN 978-7-228-11087-2

Ⅰ.阿… Ⅱ.①朱…②孟…③沙… Ⅲ.连环画—作品—中国—现代 Ⅳ.J228.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 119288 号

出　版　新疆人民出版社
地　址　乌鲁木齐市解放南路 348 号
邮　编　830001
制　作　乌鲁木齐捷迅彩艺有限公司
印　刷　新疆金版印务有限公司
开　本　787×1092　1/32
印　张　7.75
版　次　2007 年 9 月第 1 版
印　次　2010 年 12 月第 2 次印刷
印　数　3 001–6 000 册
定　价　50.00 元

阿曼尼莎汗的故事

ISBN 978-7-228-11082-7

9 787228 110827 >

定价:50.00 元